

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 4/2002

Cena \$ 2.50

APRIL 2002

Stará Boleslav s Palladiem Země české

Stará Boleslav je nejstarší a spolu s příbramskou Svatou Horou nejvýznamnější poutní místo Čech spjaté s mučednickou smrtí českého knížete sv. Václava z rodu Přemyslovců (r. 929 nebo 935), hlavního patrona Čech. Nachází se 13 km od severovýchodního okraje Prahy na pravém břehu Labe nedaleko ústí řeky Jizery obklopeném zbytky lužního lesa a četnými zaniklými říčními rameny.

Historie Staré Boleslavi sahá do 1. poloviny 9. století, kdy zde v blízkosti řek Labe a Jizery vybudoval své sídlo bratr knížete Václava Boleslav. Nejstarší kostel sv. Kosmy a Damiána se záhy po svém vystavění stal místem známé bratrovraždy - podle nejstarších legend byl kníže Václav pozván svým bratrem na svátek patronů kostela. Druhý den cestou na ranní mši byl kníže bratrem přepaden a na útěku Boleslavovými zbrojnoši u chrámových vrat zavražděn. V tomto kostele byl světec také pohřben, ale velká úcta, již se zabíjící kníže těšil již v okamžiku své smrti, podnítila o tři roky později r. 932 nebo 938 přenesení jeho ostatků na Pražský hrad ke sv. Vítu. Ale staroboleslavský chrám sv. Kosmy a Damiána, dnešní kostel sv. Václava, zůstal od té doby až do dneška nejdůležitějším nemariánským poutním místem českého národa.

Kostel sv. Klimenta a bazilika sv. Václava ve Staré Boleslavi

Změnu zasvěcení chrámu provázela rozsáhlá stavební činnost knížete Břetislava I., který roku 1046 nechal původní stavbu rozšířit na západ. Dnešní podobu trojlodní baziliky má chrám od románské přestavby ve 12. století. Při kostele byl zároveň zřízen sbor kanovníků, tzv. kolegiální kapitula. V čele kapituly stojící probošt patřil od té doby mezi významné české církevní preláty. Husitské války přežila kapitula v Žitavě, kostel vyhořel a jen pomalu se později probouzel k životu. Znovu chrám vyhořel přičiněním švédských vojsk za třicetileté války roku 1640. Po válce byl chrám nákladně obnoven a roku 1691 slavnostně posvěcen. V 2. polovině 18. století pak byla dokončena vnitřní úprava a výzdoba kostela v nám dnes známé podobě.

Nazývali se český národ někdy též národem mariánským, velkou zásluhu na tom má také „dědic české země sv. Václav. Dle legendy měl tento velký mariánský ctitel v okamžiku své smrti zavěšen kolem krku kovový mariánský obraz, původně dar sv. Metoděje jeho babičce sv. Ludmily. Po světcově smrti byla ikona ukryta jeho sluhou Podivnem do země. Dle svatovítského děkana Kašpara Arsenia vyoral okolo roku 1160 jakýsi zbožný sedlák medailon znázorňující Pannu Marii s Ježíškem v náručí na svém poli ze země a později byla na místě nálezu postavena kaple. Roku 1617 byla zahájena přestavba zde stojícího gotického chrámu z přelomu 14. a 15. století do dnešní podoby. V době třicetileté války byl roku 1632 ještě nedokončený kostel saským vojskem vypleněn a milostný obraz odvezen do Saska. Teprve roku 1638 byl obraz vykoupěn a v letech 1639 - 1646 byl uložen ve Vídni, v roce 1648 byl převezen do Prahy, kde se jej ovšem švédské vojsko téhož roku zmocnilo. Dýkou byl potupně přibodnut v místě hrdla Panny Marie na pranýři na Staroměstském náměstí v Praze. Byl opět vykoupěn a v místě bodné rány byl zasazen vzácný šperk, dar jedné šlechtičny. Po skončení války se roku 1650 Matka Boží staroboleslavská vrátila do presbytáře poutního kostela.

Poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie, kde je uchováváno Palladium Země české

Tento stříbrný, pozlacený reliéf Madony s Dítětem je nazýván Palladium (záštita, ochrana) Země české a jeho dnešní podoba je z přelomu 14. a 15. století a je asi 19 cm vysoký a 14 cm široký. Palladium je uchováváno buď ve stříbrné zasklené skříni umístěné na hlavním oltáři z r. 1723 zbudovaném podle návrhu F. M. Kaňky nebo ve zvláštní schráně, součásti levého bočního oltáře v presbytáři, vytesané do zdi Štemberky roku 1672. Schrána je uzavřena železnými tepanými dvířky a připomíná původní poutní kapli, která byla při stavbě dnešního kostela neporušena a obestavěna, zbořena byla až koncem 17. století.

Palladium Země české bylo po celá staletí cílem mnoha poutí. V době náboženské obnovy po třicetileté válce se od r. 1658 starali o poutní místo jezuité z pražského Klementina. První procesí z Prahy tvořilo několik zbožných poutníků, které pražané vyprovázeli posměchem a házeli po nich shnilým ovocem.

Pokračování na str. 11

Foto na titulní straně: Madona staroboleslavská - Palladium Země české

Neděle - den Páně

Již počátkem 2 století římský místodržitel v Malé Asii při Černém moři zaznamenal, že křesťané mají zvyk „scházet se v určitý den před východem slunce a zpívat společně hymnus Kristu jako Bohu.“ Křesťané, když říkali „Den Páně“, tak dávali tomuto výrazu plný význam odvozený z velikonočního poselství: „Ježíš Kristus je Pán.“ (Flp 2,11; Sk 2,36)

Z některých míst Pisma svatého (Sk 20,7; Zjev 1,10) se dá soudit, že už v dobách apoštolských se konávalo slavení mše svaté (Eucharistie) první den po sobotě. V tento den Ježíš Kristus svým zmrtvýchvstáním učinil největší zázrak a potvrdil své mesiášské poslání a vykupitelské dílo. V tento den také seslal Ducha Svatého. Vylití Ducha Svatého byl veliký dar Vzkříšeného učedníkům rovněž v neděli. Nedivme se tedy, že tento první den po sobotě již v nejstarších křesťanských dobách byl křesťany nazýván Dies Dominica, den Páně, Rusové tento den případně nazývají voskresenie – vzkříšení. Jen my Čechové názvem „neděle“ význam tohoto dne nevystihujeme. Proto pro mnohé lidi dnešní doby, kteří sobotní večer věnují taneční zábavě nebo televizi pak je samozřejmě neděle den nedělání - tedy odpočinku a zapomenou, že v den Páně mají být na mši svaté.

Události, které neděle oslavuje jsou radostné a proto křesťané při nedělních modlitbách vstávali a o nedělích se také nepostili. Náležitě slavení neděle je pro každého křesťana nesmírně důležité. Ne nadarmo říká lidová moudrost, že jaká neděle, takový život a taková smrt. Když katoličtí křesťané o nedělích zblízka i z dále se ubírají do svých farních kostelů, aby tam byli účastní mše svaté, pak se před celým světem přiznávají ke Kristu Pánu. Tím prohlubují společenství s Ježíšem Kristem.

Ve všední dny každý jdeme za svými úkoly a plníme své pozemské povinnosti. V neděli se však sejdou všichni členové rodiny a všichni mají jít do chrámu, do společného domova své farní obce. Proto již v roce 321 císař Konstantin Veliký, který v roce 313 ediktem Milánským dal církvi svobodu, zakázal v neděli veřejné práce a soudní jednání. Císař Teodosius II. zakázal v neděli i veřejné hry, divadla, zápasy se zvířaty a polní práce. Tím byl zdůrazněn význam dne Páně. Již podle Pseudo Augustina (Sermo 280, PL 39) máme se věnovat bohoslužbě od večera soboty do večera neděle. Z tohoto důvodu již sobotní večerní mše svatá je sloužena z liturgických textů následující neděle. Proto je samozřejmě, že věřící plní svou povinnost účasti na bohoslužbách v den Páně i sobotními večerními bohoslužbami. Zvláště v dnešní době, kdy někde kněží ubývá nebo kostely jsou ve spolužívání s věřícími jiné národnosti a podobně, je zapotřebí věřícím připomenout, aby se zúčastňovali mše svaté v sobotu večer, neboť sobotou večer neděle vlastně započíná.

K náležitému svěcení neděle je třeba jistého pracovního klidu. To ovšem rozhodně neznamená, že katolický křesťan by směl neděli považovat za den zahálky a lenošení. Katolický křesťan má kromě mše svaté naslouchat Božímu slovu, o

něm rozjímat, nabídnout své srdce svátostnému Spasiteli, něco hodnotného si přečíst (myslí se tím duchovní četba), navštívit své přátele, zejména jsou-li nemocní, jít na hřbitov k hrobu svých drahých. Neděle má být také dnem společenství v rodině, pokud v důsledku pracovního zatížení někde musí nutně v neděli pracovat, tak by si zvláště manželé měli najít čas pro sebe v jiný den týdne a samozřejmě tím spíše čas pro svého Spasitele.

Každý katolický křesťan se má v den Páně u svého Spasitele osvěžit, pamatovat na svaté přijímání a do všedních dnů načerpat sílu u svého Spasitele. Pokud jde o mši svatou, tak se samozřejmě myslí aktivní účast, opravdu živé naše společenství s Ježíšem Kristem. V době současné mnoho lidí zapomnělo na „Den Páně.“ Proto Svatý otec Jan Pavel II. v roce 1998 vydal Apoštolský list o svěcení neděle. V tomto listě připomíná, že ve velké míře vzrostla praxe „víkendů“, který společnost chápe jako čas rozptýlení. Dokonce se má trávit i daleko od trvalého bydliště..., ale bohužel neděle ztrácí svůj původní význam a křesťan je vnitřně neschopný slavit „svátek“... V některých oblastech je zvláště nízká účast věřících na nedělní liturgii (sr. Apoštolský list 1998). V tomto Apoštolském listě se hovoří o slavení díla Stvořitele, připomíná se, že Bůh sedmý den požehnal a posvětil. Zdůrazňuje se, proč se slaví neděle. Neděle je dnem nového stvoření, světla, daru Ducha Svatého i víry - je samozřejmě dnem, kterého se nemůžeme zříci. Proto prožíváme tento den v eucharistickém shromáždění jako den církve, naděje, Božího slova i stolu Kristova Těla. I my se máme s bratry a sestrami podílet o radost ze střetnutí s Pánem. Radostně slavme mši svatou se zpěvem, proto povzbudme jeden druhého k radostnému zpěvu z našich kancionálů. Nemocní a ti, kteří mají velmi vážný důvod, mohou si uvědomit, že pro ně televizní a rozhlasový přenos tvoří vzácnou pomoc, ale pro zdravé křesťany musí být mše svatá místem radostného setkání a možností Eucharistického přijímání. Neděle má být dnem radosti, odpočinku, dnem, kdy k sobě navzájem náležíme. Proto nás Svatý otec povzbuzuje, abychom stále hlouběji poznávali hodnotu tohoto dne „neděle“ a stále lépe ho prožívali. Muži a ženy třetího tisíciletí se mají setkávat s Kristem.

Lidé dnešní doby - správně katoličtí křesťané dnešní doby, mnohdy na nedělní bohoslužby pozapomněli (myslí se samozřejmě bohoslužby sobotního podvečera i celé neděle). A tak často ztratili víru, důvěru a lásku k Bohu.

Pokračování na str.14

LITURGICKÁ ČTENÍ

3. neděle velikonoční - 14.dubna 2002

1.ČTENÍ - Sk 2,14.22-28

Čtení ze Skutků apoštolů.

V den letnic vystoupil Petr s ostatními jedenácti (apoštoly) a slavnostně promluvil: „Židé a všichni jeruzalémské obyvatelé – pozorně vyslechněte mou řeč! Bůh vám dal svědectví o Ježíši Nazaretském mocnými činy, divy a znameními, které, jak víte, konal Bůh skrze něho mezi vámi. A on byl vydán, jak to Bůh předem rozhodl a předpověděl, a vy jste ho rukama bezbožníků přibili na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil, zbavil bolesti smrti, protože nebylo možné, aby zůstal v její moci. David přece o něm říká: 'Mám Pána před očima stále, je mi po pravici, abych se neviklal. Proto se raduje mé srdce a můj jazyk jásá. Ano i mé tělo odpočine v naději, neboť nevydáš mě podsvětí napospas, nedopustíš, aby tvůj Svatý podlehl porušení. Oznámíš mi cesty života, naplníš mě blahem před svou tvář.'“

2.ČTENÍ - 1 Petr 1,17-21

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní! Když říkáte Otec tomu, který soudí nestranně každého podle jeho činů, žijte v bázní po dobu svého vyhnanství. Víte přece, že jste ze svého prázdného způsobu života, jak jste ho zdědili po předcích, byli vykoupeni ne snad nějakými (věcmi) pomíjejícími, stříbrem nebo zlatem, nýbrž drahou krví Krista jako bezúhonného a neposkvrněného beránka. On byl ovšem k tomu vyhlédnut už před stvořením světa, ale pro vás se objevil (teď) na konci časů. Skrze něho jste uvěřili v Boha, který ho vzkřísil z mrtvých a oslavil, takže když věříte, můžete zároveň v Boha i doufat.

EVANGELIUM - Lk 24,13-35

Pozadí podivuhodného Lukášova vyprávění o Emauzích tvoří liturgie, při níž se vysvětluje Pismo a láme eucharistický chléb. Putování dvou učedníků můžeme rozdělit na čtyři úseky. V prvním se zdrcení aktéři ubírají cestou, hovoří „spolu“ a zastaví se „celí smutní.“ Je to velmi živé zobrazení krize víry. V druhé fázi hlásá velikonoční poselství věřící, který prožívá krizi nebo je téměř nevěřící. Ve třetím obraze vykládá sám Ježíš velikonoční událost, a je tedy vysvětlována tak, jak ji chápe věřící. Meditováním Božího slova vnikneme do Kristova tajemství. Když tajemná osoba pronáší své úvahy, začínou se oba učedníci uklidňovat, ale dosud to není víra. Poslední výjev je věnován „poznání“ Ježíše ve víře a pochopení ze strany bratrů. Takto se dospívá k plné víře ve vzkříšeného Krista. Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ještě ten den (první po sobotě) se ubírali dva z učedníků do vesnice zvané Emauz, která je vzdálena od Jeruzaléma šedesát honů. Hovořili spolu o tom všem, co se stalo. Jak tak hovořili a uvažovali, přiblížil se k nim sám Ježíš a připojil se k nim. Ale jako by jim cosi zadržovalo oči, takže ho nepoznali. Zeptal se jich: „O čem to cestou spolu rozmlouváte?“ Zastavili se celí smutní. Jeden z nich – jmenoval se Kleofáš – mu odpověděl: „Ty jsi snad jediný, kdo se zdržuje v Jeruzalémě a neví, co se tam tyto dny stalo!“ Zeptal se jich: „A co se stalo?“ Odpověděli mu: „Jak Ježíše z Nazareta, který byl prorok, mocný činem i slovem před Bohem i přede vším lidem, naši velekněží a přední mužové odsoudili k smrti a ukřižovali. My však jsme doufali, že on je ten, který má vysvobodit Izraele. A k tomu všemu je to dnes třetí den, co se to stalo. Některé naše ženy

nás sice rozrušily: Byly časně ráno u hrobu, nenalezly jeho tělo, přišly a tvrdily, že měly i vidění andělů a ti prý říkali, že on žije. Někteří z našich lidí odešli k hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy říkaly, jeho však neviděli.“ A on jim řekl: „Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit tomu všemu, co mluvili proroci! Což to všechno nemusel Mesiáš vytrpět, a tak vejít do své slávy?“ Potom začal od Mojžíše, (probral dále) všechny proroky a vykládal jim, co se ve všech (částech) Pisma na něj vztahuje. Tak došli k vesnici, kam měli namířeno, a on dělal, jako by chtěl jít dál. Ale oni na něho naléhali: „Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se už nachýlil.“ Vešel tedy dovnitř, aby zůstal s nimi. Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, pronesl nad ním požehnání, rozlámal ho a podával jim. (Vtom) se jim otevřely oči a poznali ho. On jim však zmizel. Tu si mezi sebou řekli: „Což nám nehořelo srdce, když k nám na cestě mluvil a odhaloval smysl Pisma?“ Ještě tu hodinu se vydali na cestu a vrátili se do Jeruzaléma. Tam našli pohromadě jedenáct (apoštolů) i jejich druhy. Ti řekli: „Pán skutečně vstal a zjevil se Šimonovi.“ Oni sami pak vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba.

4. neděle velikonoční - 21.dubna 2002

1.ČTENÍ - Sk 2,14a.36-41

Čtení ze Skutků apoštolů.

V den letnic vystoupil Petr s ostatními jedenácti (apoštoly) a slavnostně promluvil k lidem: „Ať je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali.“ Když to uslyšeli, proniklo jim to srdce a ptali se Petra i ostatních apoštolů: „Bratři, co máme dělat?“ Petr jim odpověděl: „Obraťte se! A každý z vás ať se dá pokřtít ve jménu Ježíše Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy, a jako dar dostanete Ducha svatého. Vždyť to zaslíbení platí vám i vašim dětem, ale také všem, kdo jsou ještě daleko, které si povolá Pán, náš Bůh.“ Ještě mnoha jinými slovy je zapřísahal a vybízel: „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ Ti, kdo jeho slovo ochotně přijali, byli pokřtěni. A ten den se k nim přidalo na tři tisíce lidí.

2.ČTENÍ - 1 Petr 2,20b-25

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní! Když děláte dobře, a přesto musíte trpět, je to milé Bohu. K tomu jste přece byli povoláni. Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. 'On nezhřešil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného.' Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo (kříže), abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni. Byli jste kdysi jako bludné ovce, ale nyní jste se vrátili k pastýři a strážci svých duší.

EVANGELIUM - Jan 10,1-10

Já jsem dveře k ovcím. – Ježíš ve své řeči používá obraz statku s jedinými dveřmi, u nichž hlídá vrátný. Přístup k ovcím měl jen pastýř, kterého vrátný znal. Ten pak vyvolával ovce svého stáda zvukem své píšťaly či jmény z množství ostatních a vedl je na pastvu. Ovce následují jen hlas jim známý. Ježíš zde vznáší jedinečný nárok být jediným prostředníkem života („zloději a lupiči“ se myslí samozvaní „mesiáši“ a „zachránci“, nabízející spásu mimo víru v Krista).

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale vniká tam jinudy, to je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. Vrátný mu otevře a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. Když všechny své ovce vy-

vede, jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. Za cizím však nikdy nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“ Ježíš jim pověděl toto přirovnání, ale oni nepochopili, co jim tím chce říci. Ježíš proto řekl znovu: „Amen, amen, pravím vám: Já jsem dveře k ovčím. Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči, ale ovce je nuposlechly. Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mě, bude zachráněn; bude moci vcházet i vycházet a najde pastvu. Zloděj přichází jen aby kradl, zabíjel a působil zkázu. Já jsem přišel, aby měly život a aby ho měly v hojnosti.“

5. neděle velikonoční - 28.dubna 2002

1.ČTENÍ - Sk 6,1-7

Čtení ze Skutků apoštolů.

V těch dnech, když počet učedníků rostl, začali helénisté projevat proti Hebrejům nespokojenost, že prý jejich vdovy jsou při každodenním podělování zanedbávány. Dvanáct (apoštolů) proto svolalo (veškeré) množství učedníků a řekli: „Nebylo by správné, abychom my zanedbávali Boží slovo a sloužili při stole. Proto, bratři, vyberte ze svého středu sedm mužů, kteří mají dobrou pověst a jsou plní Ducha a moudrosti, a my je ustanovíme pro tento úkol. My však se chceme nadále věnovat modlitbě a službě slova.“ Ten návrh se zalíbil celému shromáždění. Vyvolili tedy Štěpána, muže plného víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikanora, Timona, Parména a Mikuláše, proselytu z Antiochie. Postavili je před apoštoly a oni na ně za modlitby vložili ruce. Boží slovo se šířilo stále více a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také velké množství kněží poslechlo a přijalo víru.

2.ČTENÍ - 1 Petr 2,4-9

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní! Přistupujte k Pánu, k živému kameni, který lidé sice odhodili, ale který je v Božích očích vyvolený a vzácný, a vy sami se staňte živými kameny pro duchovní chrám, svatým kněžstvím, které přináší duchovní oběti. Bohu příjemné skrze Ježíše Krista. V Písmu o tom stojí: 'Ille, kladu na Sión kámen vyvolený a vzácný, kámen nárožní. Kdo v něj uvěří, jistě nebude zklaman.' Vám tedy, protože věříte, (přináší) čest, ale těm, kdo nevěří, je to 'kámen, který lidé při stavbě odhodili, ale právě on se stal kvádrem nárožním, kamenem, na který se naráží, balvanem, přes který se klopýtá'. Narážejí na něj, protože odmítli přijmout víru. K tomu také byli určení. Vy však jste 'rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví, abyste rozhlašovali, jak veliké věci vykonal ten, který vás povolal ze tmy ke svému podivuhodnému světlu.

EVANGELIUM - Jan 14,1-12

Řeči na rozloučenou, které pronášá Ježíš ve večeradle v poslední večer svého pozemského života střídají témata, obrazy a myšlenky. Kromě líčení dokonalé důvěrnosti s Bohem, která je konečným určením církve, kromě prohlášení o hluboce důvěrném vztahu („přebývání“ je janovský výraz pro společenství s Kristem a s Bohem) mezi Ježíšem, Otcem a učedníky, uvádí úryvek trojí sebeodhalení („Já jsem cesta, pravda a život“), které vysvětluje důvěrné sjednocení Krista s Otcem. Ježíš je osobní prostředník spásy (je „cesta“) skrze své božské zjevení („pravda“), jež vede k „životu“ s Bohem, který Ježíš už má. Ježíš je současně cesta i cíl. Je to možné pro důvěrné spojení Otce se Synem: „Já jsem v Otci a Otec je ve mně.“
Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ať se vaše srdce nechvěje! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků. Kdy-

by nebylo, řekl bych vám, že odcházím vám připravit místo? A když odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu si vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já. Cestu, kam já jdu, znáte.“ Tomáš mu řekl: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak můžeme znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho už znáte a viděli jste ho.“ Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce - a to nám stačí.“ Ježíš mu odpověděl: „Filipe, tak dlouho jsem s vámi, a neznáš mě? Kdo viděl mne, viděl Otce. Jak můžeš říci: 'Ukaž nám Otce'? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která k vám mluvím, nemluvím sám ze sebe; to Otec, který ve mně přebývá, koná své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně. Když nevěříte, věřte aspoň pro ty skutky. Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i ten bude konat skutky, které já konám, ba ještě větší bude konat, protože já odcházím k Otci.“

6. neděle velikonoční - 5.května 2002

1.ČTENÍ - Sk 8, 5-8.14-17

Čtení ze Skutků apoštolů.

Filip přišel do hlavního samarského města a hlásal tam Krista. Všichni lidé dávali pozor na to, co Filip mluví, protože slyšeli a viděli, že dělá zázraky. Z mnoha (posedlých) totiž vycházeli nečistí duchové s velkým křikem. Také bylo uzdraveno mnoho ochrnutých a chromých. Celé město se z toho převlece radovalo. Když se apoštolové v Jeruzalémě dověděli, že Samařsko přijalo Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Ti tam přišli a modlili se za ně, aby dostali Ducha svatého. Do té doby totiž na nikoho z nich neseštopil, byli jen pokřtěni ve jménu Pána Ježíše. Vložili tedy na ně ruce, a oni přijali Ducha svatého.

2.ČTENÍ - 1 Petr 3,15-18

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Milovaní! Mějte v srdci posvátnou úctu ke Kristu jako k Pánu a buďte stále připraveni obhájit se před každým, kdo se vás ptá po důvodech vaší naděje, ale ovšem s jemností a skromností. Musíte však mít přitom sami dobré svědomí! Pak se budou muset zastydět za své špatné řeči ti, kdo pomlouvají vaše dobré křesťanské chování. Je přece lépe, abyste snášeli utrpení - chce-li to tak Bůh - za to, že jednáte dobře, než za to, že jste udělali něco špatného. Vždyť i Kristus vytrpěl jednou smrt za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás smířil s Bohem. Byl sice usmrcen podle těla, ale podle ducha dostal nový život.

EVANGELIUM - Jan 14,15-21

Ježíš je prostředníkem nové smlouvy, a proto učedníci mají zachovávat jeho přikázání, tj. jeho slova. Obsahem těchto slov je zjevení Ježíšovy osoby a jeho poslání. Duch pravdy pak uvádí učedníky k hlubšímu poznání i rozpoznání pravdy.
Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání. A já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy: Ducha pravdy. Svět ho nemůže přijmout, protože ho nevidí a nezná. Vy ho znáte, neboť přebývá u vás a bude ve vás. Nenechám vás sirotky. (Zase) k vám přijdu. Ještě krátký čas, a svět mě už neuvidí, ale vy mě zas uvidíte, protože já jsem živ a také vy budete živi. V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otci a vy ve mně jako já ve vás. Kdo má moje přikázání a zachovává je, ten mě miluje, a kdo mě miluje, toho bude milovat můj Otec a také já ho budu milovat a dám se mu poznat.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 28.března 2002

Politické události

Senát schválil zákon o zpřístupnění archivů StB

V pátek 8.března přijal Senát zákon, který 12 let po pádu režimu otevírá archivy StB. Seznam agentů komunistické tajné policie bude navíc zpřístupněn i na internetu. Zákon podpořilo 47 ze 72 přítomných senátorů, proti jich hlasovalo 11. Pro byli všichni senátoři z ODS, většina hlasujících členů klubu Unie svobody-ODA a asi polovina lidovců. Nový zákon umožní každému nahlížet do svazků příslušníků a spolupracovníků StB. Ti, kteří byli StB pronásledováni, mohou nahlédnout do záznamů o sobě ve všech tuzemských archívech. Utajené by i nadále měly zůstat ty materiály StB, jejichž zveřejnění by mohlo poškodit bezpečnost státu, nebo ohrozit lidské životy. Zákon má své zaryté příznivce i odpůrce, kteří se shodují snad jen v tom, že reálný dopad zákona ukáže až čas.

George Robertson v Praze

Generální tajemník Severoatlantické aliance George Robertson navštívil 20. a 21.března Prahu na pozvání předsedy vlády Miloše Zemana. Mezi hlavními body návštěvy vedle večere s prezidentem, setkání s premiérem a seznámení s místy konání listopadového summitu NATO v Praze bylo i vystoupení na Univerzitě Karlově. Podle Robertsona bude Pražský summit rozhodující pro další vývoj světové bezpečnosti. Za nejdůležitější otázky označil rozšíření a modernizaci NATO, jednání s Ruskem a

terorismus. Po prohlídce pražského Kongresového centra, místa konání summitu, řekl podle Českých novin, že „všechna opatření, co udělala česká vláda, jsou mimořádně dobrá.“

Smluvně opoziční strany mají největší voličskou podporu

Volby do Poslanecké sněmovny by nyní vyhrála ODS, kterou by volilo 21,1 % lidí. ČSSD by dalo hlas 19,5 % občanů, koalici lidovců a Unie svobody-DEU 14,6 % a komunistům 13,9 %. Vyplynulo to z březnového průzkumu Střediska pro výzkum veřejného mínění (STEM). Opačné pořadí v čele uvádí Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM). Podle něj by vyhrála ČSSD s 25 % před ODS s 23%. Komunisty by volilo 10 %, lidovce 9% a Unii svobody-DEU 6 % voličů. Koalici těchto stran by jako celku dala hlas 3 % lidí. Žádná jiná strana by se do sněmovny nedostala.

Česká spořitelna přispěje na volební kampaň

Česká spořitelna oznámila 22.března svůj úmysl poskytnout třem parlamentním stranám (ODS, ČSSD, Koalice KDU-ČSL a US-DEU) po 2,5 milionech korun na předvolební kampaň. „Neupřednostňujeme žádnou z politických stran, ale velmi silně podporujeme demokratický proces,“ uvedl podle Českých novin generální ředitel spořitelny Jack Stack. Politolog Bohumil Doležal z UK FSV však varuje před nebezpečným prorůstáním politické a ekonomické moci. „Mini-

málně u dvou stran se jim to vyplatí,“ míní Doležal v ČN. Předpokládá se totiž, že ODS, ČSSD a Koalice budou po červnových volbách jednat o sestavení nové vlády. Postoje jednotlivých stran ke sponzoringu se liší. Žádná z tuzemských bank se v minulosti ke sponzoringu politických stran takto otevřeně nepostavila. Podle MF Dnes z 27.března se ostatní banky k podobnému sponzoringu nechystají.

Pochod proti potratům

Asi 600 lidí se v sobotu 23.března v Praze zúčastnilo pochodu proti potratům (<http://www.prolife.cz>). Na Václavském náměstí k nim promluvil poslanec Marek Benda (ODS), který varoval před zabíjením „bezbranných nenarozených lidských bytostí.“ Protiakci zorganizovalo několik desítek anarchistů. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (<http://www.uzis.cz>) uvádí, že oproti 107 403 potratům v Československu v roce 1989 se jich v roce 2000 v Česku uskutečnilo 32 530.

Expert tvrdí, že Jan Masaryk byl přece jen zavražděn

Jiří Straus, expert na posuzování pádu lidí z výšky, přišel s tvrzením, že někdejší ministr zahraničí Jan Masaryk byl 10.března 1948 zavražděn. Informoval o tom český tisk a MFD přinesla se Strausem 14.března rozhovor. Na základě pitevního protokolu, výšky pádu, mechanických vlastností dopadové plochy a dokumentace z ohledání dospěl Straus k názoru, že sebevrah (jak zněla oficiální verze) by nedopadl tak daleko od budovy a neudržel by svislou polohu. „Strčili ho do těžiště těla. Masaryk se při pádu snažil reflexivně dopadnout na nohy. Z

hlediska biomechaniky je takový pád pro přežití výhodný,“ řekl MFD. Masaryk zemřel proto, že se mu při pádu utrhlo srdce, hlavu měl neporušenou. Okolnosti smrti Jana Masaryka, syna prvního čs. prezidenta, který se jako šéf diplomacie v únoru 1948 nepřipojil k demisi ministrů a zůstal v Gottwaldově vládě, se zřejmě nikdy přesvědčivě neobjasní. I Úřad pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu zaujímá k novému znaleckému posudku rezervovaný postoj.

Summit EU poprvé s řádnou českou účastí

V Madridu si v pátek 15.března odbyla svou premiéru česká delegace ve složení premiér Miloš Zeman, ministr financí Jiří Rusnok a vyjednávač vstupu do EU Pavel Telička. „Měli jsme poprvé možnost více než kdy dříve ovlivnit něco, co se blíží rozhodovacímu procesu,“ řekl podle MF Dnes premiér Miloš Zeman. Bylo to poprvé v dějinách EU, kdy se kandidátské země zapojily přímo do její práce, kdy mohly oficiálně předložit své návrhy. Češi společně s Nizozemci přišli s podněty pro penzijní reformu a vytvoření evropské databanky pracovních a vzdělávacích příležitostí. Hlavními tematy summitu byly: otevření národních trhů s energií do roku 2005, propojení finančních trhů v EU, otevření a propojení telefonních a dopravních sítí, pružný pracovní trh, zlepšení vzdělání a výcviku studentů a pracujících, usnadnění jejich pohybu v rámci unie.

Předseda sudetských Němců Posselt

se omluvil za nacismus

Poslanec Evropského parlamentu Bernd Posselt se Čechům omluvil za období na-

cismu a za sudetské Němce, kteří se na něm podíleli. V diskusním pořadu České televize Naostro 24.března řekl: „Jako předseda sudetských Němců musím český národ poprosit za odpuštění za ty hanebné činy, které zločinný režim spáchal, na tom se podíleli sudetští Němci, tady není co přikrašlovat.“ Jeho výpověď v ČT citovaly České noviny. Posselt, který patří k poválečné generaci sudetoněmeckých politiků, ale v pořadu řekl, že Benešovy dekrety jsou rasistické, a vyhnul se odpovědi na otázku, zda budou vyhnanci žádat svůj bývalý majetek. Nečekaná omůlva je podle iDnes sice významným gestem, zřejmě však nebude mít výraznější vliv na napjatou situaci mezi Berlínem a Prahou. Otázky minulosti jsou otevřené a v době předvolebního boje především v Německu se dekrety staly jedním z temat kampaně pravicové opozice. Sudetoněmecké krajanské sdružení, jehož je Posselt předsedou, chce v Praze otevřít vlastní kancelář. Podle Posselta nepůjde o propagandistickou centrálu, nýbrž o výměnu informací.

V New Yorku proběhlo

Turné solidarity

Česká národní budova stojí v centru New Yorku od konce 19.století. Postavili si ji čeští krajané, jenže posledních padesát let nebyly na její rekonstrukci peníze. I proto ji během nedávno probíhajícího Turné solidarity a děkuvzdání odkoupila česká vláda za symbolickou cenu 1 USD. Po skončení rekonstrukce, která má stát 150 milionů korun a potrvá zhruba dva roky, tam vznikne kulturní a společenské centrum. Od 21. do 23. března probíhalo v New Yorku Turné solidarity a dí-

kůvzdání za účasti ministra kultury Pavla Dostála. Turné bylo poděkováním newyorským policistům a hasičům za statečnost, s níž čelili následkům teroristického útoku z 11.září. Vrcholem byl koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR v Carnegie Hall 21.března. Na pořadu byly skladby Leoše Janáčka, Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Juraje Filase, George Gershwina, Arama Chačaturjana a dalších. Árie z oper zazpívali Andrea Daňková, František Zahradníček, Ivana Brožová a Stanislav Kotyza. Večer uzavřela legendární píseň Jaromíra Vejvody Škoda lásky (dirigoval skladatelův syn Josef). Následující den navštívili čeští hasiči a vysocí činitelé policie a ministerstva vnitra místo, kde stávalo Světové obchodní centrum, dále hlavní sídlo newyorské policie a hasičskou zbrojnici v dolním Manhattanu. Akci uzavírala nedělní bohoslužba, kterou v katedrále sv.Patricka sloužili společně newyorský arcibiskup a kardinál Edward Egan, český biskup Petr Esterka sídlící v Kalifornii a mluvčí České biskupské konference Daniel Herman.

Ze Slovenska

NATO nechce Slovensko s Mečiarom v čele

Slovenští voliči rozhodnou v zářijových parlamentních volbách s největší pravděpodobností i o tom, zda země bude na listopadovém pražském summitu NATO přijata za člena aliance. Poměrně jasný návod koho volit dal Slovákům generální tajemník NATO George Robertson. Po setkání s prezidentem Rudolfem Schusterem 7.března v Bratislavě nepřímo vyzval

Slováky, aby ve volbách nevolili HZDS Vladimíra Mečiara. „Pokud (Slováci) chtějí do NATO, musejí (v těchto volbách) hlasovat pro strany, které jsou pro NATO,“ prohlásil podle ČTK Robertson.

Poslanec HZDS Pavel

Kandrac ombudsmanem

Veřejným ochráncem práv se stal 19.března v tajných volbách poslanec HZDS Pavel Kandrac. Selhaly tak dohody lídrů koaličních stran, že přijdou se společným kandidátem a podpoří ho. Kandrac porazil kandidáta koalice Jana Hrubala o 22 hlasů z celkových 124 platných hlasů. Z šedesátiletého právníka z Bratislavy vyzařovala po zvolení spokojenost: „Každý bude mít u ombudsmana otevřené dveře.“ Proti volbě však bouří slovenská média. „Nejde o vítězství HZDS, ale s velkou pravděpodobností o prohru spravedlnosti,“ píše například deník Nový čas. List upozorňuje, že veřejným ochráncem práv se stal člen strany, která „právo veřejně pošlapávala, dodnes ho nectí, překrucuje a vykládá tak, jak je v dané chvíli vhodné jen a pouze pro HZDS.“ Kandracova současnost je podle nejčtenějšího deníku „více než noční můrou“ ve srovnání s jeho dávným členstvím v KSČ.

Rekordní podpora vstupu země do EU a NATO

Poslední průzkumy zveřejněné v deníku SME ukazují, že vstup Slovenska do NATO podporuje až 60% a vstup do EU dokonce 70% občanů. Podle Ústavu pro výzkum veřejného mínění (UVVM) by se vstupem do NATO souhlasilo 57% respondentů. Průzkum podpory NATO provedlo v březnu i Národní osvětové centrum, jehož výsledky ukazují, že se vstupem souhlasí dokonce 60,7% občanů.

Podpora Alianci je nejvyšší od května 1994. Tehdy souhlasila necelá polovina občanů. Stejně narůstající tendenci má podle UVVM i podpora Evropské unie. Pro vstup Slovenska do EU by podle březnového průzkumu bylo rekordních 70% Slováků.

Nejvíce Slováků by volilo Hnutí za demokratické Slovensko

Nejvyšší preference HZDS expremiéra Vladimíra Mečiara potvrdil průzkum veřejného mínění, který koncem února provedla agentura Focus. ČTK o tom informovala 13.března. HZDS by volilo 28,6% voličů a druhá by s 14,6% skončila mimoparlamentní strana Smer nezávislého poslance Roberta Fica. Vládní Strana maďarské koalice by získala 12%. Pětiprocentní hranici potřebnou pro vstup do parlamentu by ještě překonaly: Dzurindova Slovenská demokratická a křesťanská unie (10,7%), Rusnokova Aliance nového občana (7,7%), Křesťansko demokratické hnutí (5,4%) a Slovenská národní strana (5,4%).

Útěk největších tunelářů Slovenska se nezdařil

Tři majitelé zkrachovalé společnosti Horizont Slovakia byli 1.března zatčeni v Chorvatsku na základě mezinárodních zatykačů rozšířených Interpolem. Policejní past sklapla v poslední chvíli: stíhaní už měli zajištěné letenky do Austrálie a v přístavu připravenou jachtu za 50 milionů korun pro případ útěku po moři. Podle slovenské policie připravila dceřiná společnost Horizontu BMG Invest od roku 1997 vkladatele o 17 miliard korun. V masivní reklamní kampani společnost slibovala vysoké úroky a nalákala tak 200 tisíc vkladatelů.

Začala vysílat nová

komerční televize - Joj

Na slovenské mediální scéně se objevila nová konkurence pro doposud nejsledovanější komerční TV Markízu. V sobotu 2. března zahájila vysílání sesterská stanice TV Novy, nejsledovanějšího kanálu v ČR. S heslem Nuda na Slovensku končí uvedla Joj v sedm hodin večer zpravodajskou relaci Noviny. Poté následoval dokument o vzniku televize a další pořad, který odvysílala i Nova – soutěž krásy Miss Universe Slovenska. Za oběma stanicemi stojí stejná finanční skupina Mef Holding. Nova i Joj jsou si více než podobné. Mají stejné znělky, grafiku a na obrazovce „Jojky“ budou vystupovat lidé známí především z Novy. Pořady poběží zpočátku ve slovenštině i češtině, časem převáží slovenština.

Ekonomika

Z ekonomiky stručně:

* Růst hrubého domácího produktu České republiky v roce 2001 dosáhl 3,6%, což je nejlepší výsledek od roku 1996. Oznámil to Český statistický úřad. HDP táhla především vyšší spotřeba domácností a investice. Právo uvedlo, že podle hodnocení zemí OECD dosáhla česká ekonomika pátého největšího růstu na světě (v roce 2000 byla 25.), předstihla USA, EU i Japonsko a z okolních států porazila Polsko a Slovensko a rychle dohání Maďarsko.

* Česká republika má nejvyšší dluh ve své historii. Za loňský rok se vyšplhal již na 345 miliard korun, uvedly 19. března Hospodářské noviny. Zemanově vládě se tak podařilo za čtyři roky zadluženost státu více než zdvojnásobit. Kabinet ČSSD přitom před

volbami sliboval, že pokud začne ekonomika růst, bude se zacelovat i díra v rozpočtu. Ekonomika už dva roky roste, roste ale i státní dluh.

* Průměrný plat v ČR v posledním čtvrtletí minulého roku dosáhl podle Českého statistického úřadu 16 218 Kč a byl vzhledem ke 14. platům a vánočním odměnám nejvyšší za rok 2001. Průměrný plat činil loni 14 642 Kč. Statistici zaznamenali velké rozdíly mezi kraji: největší průměrné příjmy mají lidé v Praze (18 416 Kč) a středních Čechách (14 689 Kč), naopak nejmenších výdělků dosahují v Olomouckém kraji (jen 12 483 Kč). Ještě větší nerovnosti vykazují jednotlivá odvětví: nejméně si vydělají zemědělci (11 252 Kč), naopak největší mzdy dostávají lidé v peněžnictví (29 141 Kč).

* Klienti zkrachovalých družstevních záložen („kampeliček“) by mohli dostat od státu až 400 000 Kč odškodného (místo dosavadních 100 000 Kč). Nový zákon, který 22. března prosadily ČSSD, KSČM a koalice, si ze státního rozpočtu vyžádá další 1,2 mld. korun. Dohromady stát vyplatí 7,2 mld. a peníze hodlá získat vydáním státních dluhopisů splatných do 20 let. Nová úprava také zaručuje návrat 90% namísto současných 80% vkladů. 75 000 již odškodněných vkladatelů se tak bude moci přihlásit o další peníze, pokud zákon schválí Senát a podepíše prezident.

Kurzovní listek ČNB

27. 3. 2002

EUR, 1	31.125
Kanada, 1	22.401
Slovensko, 100	74.489
USA, 1	35.584

Kultura

Premiéra nového muzikálu

V neděli 3. března na jevišti

pražského divadla Ta Fantastica měl premiéru muzikál Jak se lítá vzhůru. Vypráví o vzniku a čtyřiceti letech fungování české rockové kapely Olympic. Autorem scénáře jsou zakladatel skupiny Petr Janda a spisovatelka Iva Hercíková. Režie se ujal Petr Novotný, který muzikál popisuje jako vzpomínání na přelomové okamžiky života kapely i jejích členů. Členy Olympicu hrají Aleš Háma (Petr Janda), Dalibor Gondík, Jakub Wehrenberg a Petr Vondráček. Zajímavostí je, že skupina samotná se účastní závěrečné scény představení.

Sport

Češi si z paralympiady odvezli pět cenných kovů

Kateřina Teplá získala na paralympijských hrách v Salt Lake City tři medaile – stříbrnou ze sjezdu, zlatou ze superobřího slalomu, kde spolu se svou trasérkou Renatou Karamanovou projela cílem v čase, který byl i po přepočtení podle koeficientu postižení o 2,89 sekundy lepší, než čas druhé Rakušanky Gabriele Humerové a nakonec vyhrála i obří slalom zrakově postižených lyžařek, kde byla společně s trasérkou Renatou o více než čtyři sekundy rychlejší než druhá Francouzka Casanovaová. Bronzovou medaili získala další česká závodnice Sabina Rogie. Ta s trasérem Michalem Karáskem zopakovala stejné umístění jako ve slalomu a odvezla si tak dvě bronzové medaile. Teplá se ziskem dvou zlatých a jedné stříbrné přiblížila svému výkonu z Nagana 1998, kde získala tři zlaté a jednu stříbrnou medaili. Letos však byla konkurence daleko větší.

Čech je nejlepší kovboj

Obyvatel Kardašovy Řečice na Jindřichohradecku, sedma-

trcetitiletý Leoš Holcknecht vyhrál mistrovství světa v lasování neboli v umění ovládat kovbojské laso, uvedla MF Dnes. Akce se odehrála v Las Vegas ve státě Nevada. Český borec, který se disciplínám z Divokého západu věnuje od roku 1988, předčil svými výkony nejen Mexičany, ale i Američany. V současné době se svými dovednostmi žije ve westernových městečkách v Německu.

SPARTA A. B. A.

Pořádá dne

20. dubna 2002

JARNÍ ZÁBAVU

v sále Sokola Berwyn
6445 W. 27th Pl. Berwyn

Hudba St. Louis
Czech Express

Začátek v 8.00 večer
Vstupné \$ 10.00

Občerstvení všeho druhu

Pro rezervace volejte
630 – 986 0414
708 – 442 9460

33 letá žena milé
a veselé povahy
hledá práci jako

POMOCNICE
V DOMÁCNOSTI.

Zkušenosti
a auto mám.

Mluvím
částečně anglicky.

Volejte Alenu
773 842 6042

MIMOŘÁDNÁ ČLENSKÁ SCHŮZE "VELEHRADU"

"Velehrad" Czech-American Heritage Center

2340 S. 61st Ave Cicero, IL 60804 - Tel. 708 656 1050

Cicero 27.března 2002

Vážení přátelé, členové Velehradu!

V letošním únorovém čísle novin „Hlas národa“ byla zveřejněna pozvánka na výroční schůzi „Velehradu“ v sobotu 13.dubna 2002 v 10.00 AM v restauraci Klas v Cicero podepsaná anonymně: Ředitelstvo Česko-amerického kulturního střediska „Velehradu“.

Následně pan Jan Uhlíř jako tzv. úřadující místopředseda rozeslal v dopisech pozvánky na tuto schůzi členům Velehradu.

K těmto skutečnostem je třeba uvést následující:

1. Řádná výroční schůze organizace "Velehrad" Czech-American Heritage Center pro rok 2002 proběhla 19.ledna 2002. Tato schůze byla legitimně svolána dle stanov a podle platných státních zákonů a byla usnášení schopná. Zvolila nové ředitelstvo organizace a jeho úředníci jsou nyní řádně zaregistrovaní u úřadů státu Illinois.
2. Nikdo z nového ředitelstva nesvolal novou výroční schůzi na 13.dubna 2002 a taktéž pozvánka pana Uhlíře jako tzv. úřadujícího místopředsedy je neplatná, neboť není členem nového ředitelstva.
3. Z rozeslaných pozvánek se však zdá, že někteří členové tzv. starého ředitelstva, kteří se na řádnou výroční schůzi 19.ledna 2002 nedostavili, chtějí podat členům organizace tímto způsobem zprávy o své činnosti a zodpovídat se z práce ve vedení Velehradu. Aby tuto možnost dostali, když před tím odmítli výzvu nového ředitelstva k předání budovy Velehradu a všech písemností organizace, a také, aby u jednotlivých členů Velehradu nebylo pochybnosti, zda schůze 13.dubna 2002 je řádně svolaná a zda na ni mají přijít, nové ředitelstvo stanoví následující:
 - a) V sobotu 13.dubna 2002 v 10.00 AM v Restauraci „Klas“ 5734 W. Cermak Rd., Cicero IL 60804 se koná **mimořádná členská schůze organizace "Velehrad" Czech-American Heritage Center.**
 - b) Všichni členové – zakládající, doživotní a řadoví (včetně nových členů) jsou na tuto schůzi srdečně zváni a dle stanov organizace mají právo hlasovat.
 - c) Žádáme členy Velehradu, aby se na tuto schůzi dostavili v co největším počtu.
 - d) Kdo se nemůže dostavit osobně, ať pošle za sebe delegáta, kterému dá písemnou plnou moc v níž uvede své jméno a adresu a jméno a adresu toho, komu plnou moc dává, opatří listinu datem a podpisem. Plné moci budou odevzdány na začátku schůze nebo je zavčas pošlete na adresu "Velehrad" P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804 U.S.A.
 - e) Cílem mimořádné členské schůze je vyslechnout zprávy tzv. starých ředitelů, kteří je dosud nepodali, volat k zodpovědnosti za vedení organizace tyto bývalé ředitele a úředníky a převzít od nich veškerou dokumentaci a ostatní náležitosti organizace. Volbu ředitelstva pro rok 2002 nelze opakovat. Další agenda schůze bude dle potřeby doplněna na místě.

Na závěr chceme členy Velehradu s radostí informovat o tom, že nové ředitelstvo Velehradu z titulu své moci převzalo v uplynulých dnech správu budovy Velehradu 2340 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804 a dle usnesení výroční členské schůze se zde po roční přestávce začíná rozvíjet náboženská a kulturní činnost. Všechny členy Velehradu i ostatní lidi dobré vůle zveme ke spolupráci.

Fr. Dušan Hladík

Rev. Dušan Hladík, předseda

Blanka Příkazská

Blanka Příkazská, výkonný ředitel

Miroslav Chybík

Miroslav Chybík, místopředseda

Karel J. Chrobák

Karel Chrobák, tajemník

Ludvík Pospíchal

Ludvík Pospíchal, pokladník

Anonymní dopis o chystaném teroristickém útoku na Restauraci Klas v době konání schůze "Velehradu" považujeme za skandalizující a naprosto nemístnou provokaci a nové ředitelstvo Velehradu se od této věci zcela distancuje. Pro bezpečný průběh schůze požádáme o přímou policejní ochranu.

Fr. Dušan Hladík

CÍRKEV VE SVĚTĚ

Papežova velkopáteční křížová cesta

Meditace pro křížovou cestu, kterou vedl papež Jan Pavel II. na Velký pátek (29.3.) v římském Koloseu, letos připravilo 14 korespondentů světových médií, akreditovaných v Tiskovém středisku Svatého stolce. Texty pro velkopáteční křížovou cestu Svatého otce, která byla přenášena televizí do celého světa, piší zpravidla současní teologové nebo spisovatelé. Loni papež pro tuto modlitbu vybral kratší verzi 140 let starých meditací kardinála Johna Henry Newmana. Jediným novinářem, který se doposud zhostil tohoto úkolu, byl krakovský básník Marek Skwarnicki. Ten napsal meditace papežské křížové cesty v roce 1989. Před 10 lety - roku 1992 - připravil tyto texty pražský arcibiskup Miloslav Vlk. **ČBK**

Nové vydání Římského misálu

Vatikán oficiálně prezentoval nové vydání Římského misálu. Nejedná se o pouhý přetisk prozatím posledního vydání, ale o zcela novou oficiální edici Římského misálu (tzv. editio typica). Nový Římský misál je výsledkem desetiletého úsilí Kongregace pro bohoslužbu a svátosti. Latinské vydání, které bylo 22.3. ve Vatikánu prezentováno, tvoří podklad pro překlady do ostatních světových jazyků. Zajistit překlady misálu je úkolem pro biskupské konference v jednotlivých zemích. Výsledná podoba překladů však podléhá konečnému schválení Svatého stolce. Z nejdůležitějších změn, které byly v novém Římském misálu provedeny, jmenujme např. uvedení několika nových světců ve všeobecném kalendáři (Maximilian Maria Kolbe - 14.8.; Andrew Kim Tacgon, Paul Chong Hasang a jejich korejské spolumučedníci - 20.9.; Andrew Dung-Lac a jeho spolumučedníci z Vietnamu - 24.11.), nový formulář pro mše ke cti Panny Marie. V dodatku k misálu jsou uvedeny formuláře pro dětské mše, mše obětované na různé úmysly, či např. pro mše spojené s udělováním svátosti smíření. Významnou část tvoří teologický a správní úvod (tzv. Institutio generalis), který mj. uvádí pravidla pro udílení svátosti eucharistie pod obojí způsobou. Účelem nových ustanovení v této otázce je ponechat větší volnost pro rozhodnutí diecézním biskupům a současně umožnit častější možnost přijímání pod obojí. Dodatek misálu obsahuje texty 11 nových svátků - např. Nejsvětějšího jména Ježíš - 3.1.; Panny Marie Fatimské - 13.5.; Čínských mučedníků sv. Augustina Zhao Ronga a druhů - 9.7.; sv. Terezie Benedikty od Kříže (Edita Steinová) - 9.8.; Jména P. Marie - 12.9. **ČBK**

Bohoslužby v Antarktidě

P.Tomáš Halík strávil více než dva týdny v Antarktidě. Původním impulsem k jeho cestě byla žádost polárníka Jaroslava Pavlíčka o zřízení místní skupiny České křesťanské akademie na základně na ostrově Nelson. „Přesvědčil jsem se, že nejde o žert - řada programů, které se na české základně realizují, má etický a duchovní rozměr,“ řekl P. Halík po návratu do Prahy. Během pobytu navštívil několik mezinárodních výzkumných stanic a patrně nejjihnější kostelík na planetě. V Antarktidě též sloužil bohoslužby - v tom okamžiku vždy zřejmě jedinou mši na celém kontinentu. Není náhodou, že řada z těch, kteří na základně obstáli, pochází z křesťanských společenství. Expedice do Antarktidy byla pro P.Halíka příležitostí poznat pozoruhodnou přírodu i získat zkušenosti s mezinárodní spoluprací národních výzkumných stanic. „A také a především sebezpoznáním - na prahu poslední třetiny aktivního života jsem chtěl udělat revizi a mobilizaci sil. Byl to pro mne náročný, tvrdý, ale velice užitečný čas,“ dodal P.Halík. Před zařazením do expedice musel loni projít výcvikem v Alpách - vystoupit na Dachstein, bivakovat na skalní stěně ve výšce 2700 metrů, přebrodit rozvodněnou řeku a ovládat loď na moři. (čtk)

L & J LOUNGE

pod novým vedením

Otevřeno 7 dní v týdnu

Pondělí - čtvrtek:

od 3:00 PM do 1:00 AM

Pátek: od 3:00 PM do 3:00 AM

Sobota: od 1:00 PM do 3:00 AM

Neděle: od 1:00 PM do 1:00 AM

ČESKÉ JÍDLO - ČESKÁ MUZIKA

KAROE

každý druhý pátek

(nyní 19.dubna, pak 3.května)

Telefon: (708) 788 - 9570

6513 W Cermak Rd.
Berwyn, IL 60402

KARLIN CARD PARTY

At Karlin Hall 5304 Fleet Ave.

Benefit For Karlin New Ice Machines

SUNDAY, APRIL 28, 2002 at 1:00 PM

**Door&TABLE PRIZES
SANDWICH & BEVERAGE**

Donation \$ 4.00

Details:

Marge Voracek 216-662-7233

Elsie Malec 216-662-5966

Anna Lou Zielinski 440-237-4684

*Donations of Prizes
NEEDED & APPRECIATED.*

Stará Boleslav s Palladiem Země české

Pokračování ze str. 2

O několik let později putovaly do Staré Boleslavi již tisícové zástupy poutníků. Od zrušení jezuitského řádu r. 1773 o poutní místo a jeho tradici pečuje opět kolegiální kapitula, s výjimkou let 1929-1950, kdy ve Staré Boleslavi působili redemptoristé.

První částí poutního místa ve Staré Boleslavi je v jihozápadní části Hlavního náměstí okrsek kostela sv. Václava s bývalým hřbitovem, přilehlým kostelíkem sv. Klimenta, vzdálenějším děkanstvím a kanovníckými residencemi. Na druhém vyvýšeném konci náměstí se pak vypíná barokní průčelí poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie s bývalou jezuitskou a proboštskou residencí.

Kostelík sv. Klimenta je původně románský tribunový kostel asi z 11. století. Zaklenutí jeho apsidy je z 12. století, lodě jsou barokní. Uvnitř byly objeveny a restaurovány cenné nástěnné malby z doby kolem roku 1175, představující postavy apoštolů a jezdců, alegorické figury a svatoklimentskou legendu. Z kostela sv. Klimenta se vstupuje bočním vchodem do kostela sv. Václava, jehož obvodové zdivo a věž pocházejí z 12. století. Dnešní podoba věže je ale pozdně gotická s cibulovitou bání, druhá věž se nedochovala. Nejstarší částí, uvnitř kostela je rozlehlá románská krypta z 12. století. (Nejedná se vlastně o kryptu v pravém smyslu toho slova, ale o spodní či podzemní kostel sv. Kosmy a Damiána.) V dvojdielné prostře sklenuté na 32 sloupů vidíme uprostřed zadní části portýrovou tumbu z roku 1657 na místě původního Václavova hrobu. V závěru potom stojí mramorový oltář sv. Kosmy a Damiána z r. 1764. Vlevo za vchodem do zadní části „krypty“ je bývalý severní vchod do kostela sv. Kosmy a Damiána, podle tradice místo Václavovy mučednické smrti. Od r. 1729 lze za ním ve výši podlahy chrámové lodi spatřit kamenné sochy představující osudný výjev knížecí bratrovraždy. Malá místnost nalevo od severního vchodu je původní zvonice a dnes

podle obrazu představuje místo, kde podle legendy světec osobně pekl hostie ke mši svaté.

Nad „kryptou“ se nachází zvýšený presbytář kostela sv. Václava. Na hlavním oltáři je obraz sv. Václava od Karla Škréty. V presbytáři se nacházejí dále vyřezávané chórové lavice z 18. století s figurální výzdobou. U schodů do lodi kostela stojí pozoruhodná rokoková kazatelna, při severní straně schodiště oltář s podle tradice zázračným křížem z počátku 16. století a proti němu rokokový oltář Panny Marie Bolestné. Na stěnách hlavní lodi vidíme 14 velkých obrazů s výjevy ze života sv. Václava z druhé poloviny 17. století a na pilířích cyklus šesti soch českých patronů (sv. Norbert, Vojtěch, Jan Nepomucký, Zikmund, Vít a bl. Ivan) z doby kolem r. 1715. Za zmínku stojí ještě obrazy pašijového cyklu umístěné v bočních lodích a velké varhany s vyřezávanou skříní pocházející z roku 1772.

Poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie je jednolodní raně barokní stavba s dvěma věžemi z let 1617 až 1623 a je dílem Jakuba de Vaccani asi podle návrhu G. M. Filippiho. Upravována byla K. I. Dientzenhoferem v 2. čtvrtině 18. století. Tento umělec postavil rovněž přilehlý východní ambit a jižní věž kostela a upravil jeho průčelí do dnešního vzhledu. Sochy zdobící průčelí jsou z r. 1737 (sv. Ludmila, Prokop, Václav, Vojtěch), resp. z r. 1760 (sv. Jan Nepomucký, bl. Podiven). Jak již bylo uvedeno je v chrámu uchováváno Palladium Země české, doklad zbožné víry našich předků. Uvnitř chrámu se nachází významný barokní mobiliář. Hlavní oltář zdobí sousoší Nanebevzetí Panny Marie a sochy sv. Kosmy, Damiána, Václava a Ludmily z dílny M. B. Brauna. Boční strany chrámu zdobí šest kaplí s oltáři, jejichž obrazy znázorňují Uvedení Páně do chrámu, Zsvěcení P. Marie v Jeruzalémě, Zvěstování, Nanebevzetí, Narození a Neposkvrněné početí P. Marie. Při východní straně kostela stojí ambity, které jsou opatřeny arkádami. V klenbách se nacházejí malby s výjevy ze života Panny Marie z roku 1775 od V. Kramolína, na stěnách dvanácti kaplí od téhož malíře výjevy z dějin staroboleslavského Palladia.

Roku 1674 byla z Prahy do Staré Boleslavi zřízena tzv. Svatá cesta, doprovázená původně 44 jednotnými barokními kapličkami zdobenými freskami. Ty z nich, které se dochovaly do současnosti, byly nedávno opraveny. K vidění jsou při staré silnici ze Staré Boleslavi přes Brandýs do Prahy. Při silnici vedoucí od mariánského kostela na druhou stranu do Benátek nad Jizerou byla roku 1738 vystavěna kaple bl. Podivena na místě, kde podle legendy byl tento věrný Václavův služebník oběšen. Nedaleko zmiňovaného kostela stojí také kaple sv. Benedikta s bývalým hřbitovem. Poslední kaple, o níž se zmíníme, je původně renesanční kaple sv. Rocha, postavená ve směru na Brandýs nad Labem u původního labského mostu, při jehož rozšířování byla r. 1841 z větší části zbořena; zachován zůstal jen presbytář.

Hlavní poutě ve Staré Boleslavi jsou:

15. srpna (Nanebevzetí P. Marie)
a neděle před a po tomto svátku,
1. neděle v červenci,
neděle po 8. září (Narození P. Marie)
28. září a poslední neděle v září -
svatováclavská pout'

Duchovní správa má adresu:

Kapitulní děkanství
Václavské nám. 1
Stará Boleslav
CZ - 250 02
tel. 0202/81 19 43.

*Podle knihy Poutní místa v Čechách
nakl. DEBORA 1995*

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland,
Ohio 44127

Fraternal Life Insurance
Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec
Secretary-Treasurer
Mary Ann Mahoney
President

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162
Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Kámen úrazu

Anabáze krucifixu. Ze zdi mateřské školky do zásuvky, pak položen na skříň, nakonec zavěšen na chodbě. Ale jeho přesuny tak honem neskončí. Na scéně je bojovník Skot, Adel Smith, muslim, prezident muslimského sdružení v Itálii, který protestuje proti krucifixu v místnosti mateřské školky v Ofeně nedaleko Aquily, kam chodí jeho malý syn. Tyto potyčky se dostaly na veřejnost, když tento „profesionální provokátor,“ jak ho definovali novináři, kteří už s ním měli co do činění, v televizním pořadu „Porta a Porta“ (něco jako český souběžník „Kotel“) urazil katolíky, když označil Ukřižovaného za „miniaturní mrtvolku zavěšenou na zeď,“ která nesmí být vystavována ve veřejných místnostech.

V Ofeně učitelka po jeho protestu sňala kříž a dala do zásuvky stolu, pak na skříň. Avšak rodiče ostatních dětí jsou její povolností pobouřeni a dožadují se navrácení kříže na stěnu. Musí zasáhnout školní proveditor, který po prostudování Lateránských paktů a konkordátu z roku 1984 žádá o navrácení krucifixu na původní místo. Smith vyhrožuje, protestuje, a dožaduje se veřejné diskuse. Starostka Anna Maria Coletti svolá občany. Ti jednomyslně požadují navrácení krucifixu na původní místo. Adel Smith však neustává v odporu. Bývalý starosta Gentile požaduje svolání obecní rady, avšak mezitím ředitelka školy spolu s některými rodiči najdou řešení, které Smitha uspokojuje. Krucifix byl 13.12. zavěšen na chodbě. Avšak bývalý starosta Gentile se chce odvolat ke státní prokuratuře, nebude-li svolán obecní výbor a nebude-li o věci jednat a hlasovat.

Rozmíšky v jedné horské vísce v Abruzzách? Kdepak!

Dne 28.prosince další věc. Rosa Petrone - zdravotní sestra v milánské nemocnici Niguarda - vyhlásila osobní stávkou, nepřišla do služby se zdůvodněním, že ona - jako novopečená muslimka - nebude chodit na nemocniční oddělení, dokud nebudou ze stěn odstraněny všechny

kříže, že prý ji „ta miniaturní mrtvolka“ (televizní skandál Adela Smitha už má proselyty) ruší v její víře. I nad tím by se dalo mávnout rukou, zvláště když zdravotní sestra nepříjde o svátcích do služby a hledá záminky. Než Sdružení muslimů v Itálii ji ihned podpořilo svým prohlášením, jak velmi oceňuje její gesto v souladu s její islámskou vírou a že oni bojují za to, aby „všichni muslimové dosáhli stejné důstojnosti, jaká je zaručena italským občanům. Myslet si, že lze uvádět v pochybnost naši náboženskou kulturu, je zcela nepřipustné.“

V Turínu se k této kampani přidaly čtyři maghrebské matky, muslimky, které protestovaly proti krucifixu ve farních mateřských školkách, kam posílaly své děti. Za tímto případem však je téměř viditelná manipulace zvenčí.

Kapka ke kapce a najednou přetekl pohár trpělivosti obyvatel Lombardie. V Cinisello Balsamo radní Calogero Boniovanni přešel do protiútoků. Deset tisíc krucifixů, aby jej mohla dostat každá rodina, zřízení fondu pro repatriaci ilegálních muslimů a zdvojnásobit hodiny náboženství ve školách jako protipatření proti šířícímu se nesnášenlivému islamismu.

Boloňský arcibiskup Giaconio kardinál Biffi ve své vánoční homilii šel ke kořenu problému: „Žádná povinná úcta k náboženskému přesvědčení druhého, žádné snaživé úsilí o mezináboženský dialog nesmí zakrývat naše oči a umlčovat na našich rtech nesrovnatelné štěstí: ano, štěstí, že jsme křesťané, to znamená „že se nám dostalo milosrdenství,“ že nás zasáhla, přeměnila, shromáždila nová a nepomíjející skutečnost onoho v Betlémě narozeného Dítěte, které dnes kontemplujeme. My, křesťané slavící vánoce, jsme v podstatě lid, který si vzpomíná, avšak lid, který žije uprostřed lidstva, jež ztratilo paměť, lidé bez paměti, bez tradice, bez kořenů, protože jsou zaujati až k posedlosti pouze tím, co je aktuální; a co je aktuální je pomíjivé a bez trvalé budoucnosti. Právě proto my, kteří slavíme Narození Páně,

dostáváme náročné poslání zachraňovat své současníky (svým svědectvím, svými slovy, ale nejvíce svou radostí) od neštěstí zapomnětivosti.

Zapomínat na vlastní původ a na svůj osud, na to, kam směřuje náš život, je kořenem každé pošetilosti a bláznovství a každého neúprosně se šířícího lidského odcizení. A to je v podstatě „zapomnění na Krista.“

Mít kříž na „cimrách“ oddílů PTP (pomocných technických praporů, jinak nucené práce pod dozorem instruktorů ozbrojených samopaly), to by snad šlak trefil politruka, velitele a řadu kontrolních komisí, které chodily stále zjišťovat, jak se ti faráři přeškolují, vést rozhovory a „přemlouváčky.“ A přece se nám to podařilo. I když se naše „cimry“ podobaly spíše nahonem vyzděným chlívkům na břehu Hronu, přesto musely být budovatelsky vyzdobeny. Toho jsme využili. Jen jsme budovatelsky zobrazili životní heslo sv. Jana Berchmense, jezuitského scholastika: „Haec tria sunt mihi amantissima.“ On to vztahoval na kříž, řádová pravidla a růženec. Jeden z našich výborných malířů namaloval na stěnu meč, ozubené kolo a knihu; a pod tím rudý nápis: „Ty nejvíce miluji.“ Po malém vysvětlení to schválil

i jinak velmi podezřívavý politruk Lípa. „Soudruhu četaři, tím si říkáme každý den, že nejvíce milujeme zbraň na obranu míru, práci a vzdělání, jež jej upevňují.“ My však pod tím křížem (mečem) sloužili mši svatou, ovšem tajnou, konali chórové modlitby čelem ke kříži (meči). A pohled na to ozubené kolo nám připomínalo ozubená kolečka na prstech, na kterých jsme se modlivali růženec. V té době se právě tyto růžence začínaly šířit A naši „zámečníci“ nám jich vyrobili „do foroty.“

Málem humornou, i když v té době téměř dramatickou epizodu jsem zažil krátce po návratu z PTP. Studovat jsem nesměl, dolům a hutím jsem kvůli nemoci unikl jen o vlas a tak jsem se dostal na výrobu plynometrů do Premy v Brně - Černovicích, hned naproti nádraží. Sotva jsem se trochu otřepal v novém prostředí, jež bylo plné skalních komunistů z Lišně, začal jsem také chodit do závodní jídelny na oběd. Vyfasoval jsem jídlo a vyhledal si nějaké místo v koutě velké jídelny, dřívější hospody naproti První brněnské. Jak jsem byl zvyklý z domova, před jídlem jsem udělal velký kříž a pomodlil se Otčenáš a pak se s chutí pustil do jídla. Zaznamenával jsem jakési ustrnutí na ostatních, ale to mne provázelo už dlouho, kdekoli jsem se objevil po dílnách nebo kancelářích Premy. Všude se vědělo, že jsem jezuita, a tak ovlivnění varováním ve stranických školeních „před tím baziliškem, potměšilým jezuitou a vatikánským špiónem“ někteří reagovali číhavým postojem, který ale rychle slábl, ba úplně rozlétl po nějakém čase.

Po jídle jsem opět vstal, udělal kříž a děkoval modlitbou Pánu za jeho dobrodiní.

Kolem mě to vřelo, ale já si toho moc nevšímal. Až po čase jsem se dověděl, jak vášnivé debaty se vedly na stranických schůzích kolem té „jezuitské provokace.“ Někteří ze soudruhů žádali mé potrestání, odstranění z továrny a udání StB. To požadovali „novopečení soudruzi“ - myslím ti, co před komunistickým převratem byli národní socialisté, intelektuální špičky, učitelé, advokáti, úředníci a nyní se snažili zuby nehty dokázat, jak jsou marxisticky kovani, uvědomějí, ba ze všech nejuvědomělejší „sta-

ří komunisté“ z Lišně se mě zastali, ne všichni, ale ti dva tři stačili vybojovat, že mě nechali na pokoji.

Až při výsleších ve věznici v Brně Bohunicích jsem se dovídal podrobnosti. Během 7 až 9 hodin výslechu se probíralo kdejaké udání, pardon! - hlášení kdejakého špicla - a měl jsem jich několik zavěšených na svých patách. Sám jsem věděl o třech.

Opravdovým unikátem bylo obvinění, „že jsem narušoval uvědomění dělnické třídy svým provokativním chováním v Brně, kde jsem se při chůzi kolem každého kostela požehnal velkým křížem.“

Zase ten kříž jim vadil. Zase ten kříž mi v jejich očích přitěžoval. „Znamení, kterému se bude odporovat.“

Výslech byl protká narázkami: „My si tě tu můžeme nechat, až změkneš.“ Pověstná Bohunická věznice byla jen v druhém křídle budovy, kde se konal můj výslech.

Mírně je uváděla do rozpaků moje jistota, pro ně nepochopitelný klid. Mohl jsem jim citovat slova apoštola Pavla: „Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět a já světu.“ (Gal 6, 6-18) Můj přítel, brněnský malíř Ludvík Kolek, to vyjádřil výtvarně a s tím obrazem se hlásil na výstavu „v padesátých letech.“ Ta drzost! Vysmáli se mu. Zahrnuli ho spíláním a pohrdáním, vyškrtnutím ze svazu umělců, to je znemožnění jakéhokoli uplatnění jako malíř. Dostal nesmazatelnou kaňku do kádrového posudku.

Já ji tam měl už od vstupu do noviciátu Tovaryšstva Ježíšova, a pak jen potvrzovanou a vrývanou novými udáními a výslechy.

A současnou situaci v Čechách, ale i na Moravě při tomto hovoru o kříži charakterizují dva obrázky.

Plasy, v roce 1142 tam bylo založeno cisterciácké opatství, leží asi 75 km od Prahy na západ. P. Matuška, tamní farář, má na starosti několik okolních farností bez kněze. V neděli slouží až pět mší svatých. Bez hořkosti říká: „Po tři generace neměli žádnou náboženskou výchovu, nijak přímo nezakusili život a svátosti církve. Jen o ní slyšeli pomluvy a předsudky jsou dosud silné. V kostele

mívám tak 40 účastníků. Ze sta zemřelých jen dva církevní pohřby. Zesnulé dají spálit a rozhází po polích popel. Neoznačí křížem ani starší rodinné hroby. Nevědí ani, co to je kříž. Jednoho dne jsem viděl staršího muže, který zasažoval kříž na místě silničního neštěstí, kde zahynul mladý motocyklista. Ptal jsem se ho, proč tam dává ten kříž. Užasle se na mne podíval a říká: „Nevím, viděl jsem své rodiče, že to tak dělali.“ Nikdy neslyšel o Kristu a jeho smrti na kříži, natož pak o jeho zmrtvýchvstání (nebo ano? A už zapomněl, že kříž je znamením Kristova vítězství nad smrtí a zárukou, že člověk, každý člověk, vstane z mrtvých).

Nový dvůr, několik kilometrů dál, stačí říci „pohraničí“, aby se vynořila představa opuštěnosti, zničení, chátrání, zaplevelené a trnité a hloží zarostlé půdy. Ano, právě tam přebudovávají naprosto zchátralý statek, prostě zbořeníště, na nový trapistický klášter. Kdo? Osm našich mladých trapistů (nejpřísnější větev kontemplativního cisterciáckého řádu). Mají za sebou už dlouhou zkušební dobu (kandidaturu, noviciát, celkem osm let) v trapistickém klášteře Sept Fons ve Francii. Když je tamní opat vysílal do Čech založit nový trapistický klášter, jen dodal: Je zvykem mnichů, aby se usídlili na poušti. Tam je duchovní poušť.“

Josef Kolářek
Polygon 1/2002

NEW CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area

WERE 1300 AM

Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.
Sundays 1.00 – 3.00 p.m.

Host Joe Kocab

Neděle - den Páně

Pokračování ze str.3

Posvěcený odpočinek spojený s aktivní přítomností na mši svaté je zárukou a posvěcením i ulehčením naší práce. Duše je formou těla a bude-li mít z nedělních bohoslužeb co největší prospěch naše duše, bude to prospěšné i našemu tělu.

Neděle má veliký význam nejen pro život křesťana, ale samozřejmě také pro život rodiny, pro společenství. Před léty vyprávěl můj spolužák kněz. Byl kaplanem v lázeňském městě českého pohraničí. Na nutné léčení přijel biskup ze vzdálené diecéze. Ptal se mladého kněze na své diecézány. Odpověď byla smutná. V neděli do kostela nechodí, ale jen pracují. Biskup nevěřil a proto mu kaplan nabídl, že příští neděli pojedou dříve do kostela a on otce biskupa vysadí před vesnicí, aby se přesvědčil. Otec biskup podle řeči poznal své diecézány. Místo nedělní mše svaté byli na poli nebo na zahrádce. Biskup je pozdravil, připoměl jim sváteční den a pozval je na mši svatou. Někteří mlčeli, jiní se na biskupa obořili (nebyl ovšem v biskupském oblečení, ale jen v kněžském). Co ty... (slova z úst lidí proti otci biskupovi z úcty k němu nechci opakovat)... nás tady budeš poučovat. Biskup se slzami v očích přišel do kostela a řekl knězi: „Otče, je to horší, než jste mně informoval...“ Kněz řekl biskupovi: „Otče biskupe, ještě hůře by to vypadalo, kdybyste odpoledne v neděli navštívil hospodu, kde tito mužové prodlévají a obveselují se a ještě bolestněji by na vás zapůsobilo, kdybyste večer po návratu těchto mužů z nedělní návštěvy hospody navštívil některé jejich rodiny. To by Vaše srdce bolelo ještě více...“ Věřící se přestěhovali do naprosto jiných poměrů a zapomněli, že v domově slavili den Páně a vytvářeli rodinné společenství.

V mnoha rodinách dnešní doby je bohužel neděle dnem pracovním (zahrádka, stavba, úklid a podobně). Doma si neodpočinou a třeba unaveni se i pohádají. V pondělí přijdou do práce. On své kolegyni uvaří kávu, ona svému kolegovi zašepuje ponožky. V práci si najdou čas a úsměv pro své spolupracovníky, doma si nenajdou čas pro svého manžela nebo manželku. Poté vidíme, že se hodně manželství dnešní doby rozpadá - nemají pro sebe čas.

Neděle je dnem, kdy si máme najít čas pro svého Boha, pro svou duši. Pokud si ani tento čas nenajdeme, tak nerosteme, ale bohužel duchovně upadáme.

Podívejme se s láskou kolem sebe - nechme se poučit příklady a modleme se za sebe i za své bližní, abychom dobře prožili den všední a tím spíše den sváteční.

Proto si pravidelně připomínejme moudrost našich předků: „Neděle je den Páně a proto uposlechni výzvy Spasitele: Pojď do kostela, pojď na mši svatou.“

Proto vás prosím o zamyšlení: jak světím neděli, chodím rád do společenství věřících, nebo se obávám chodit do kostela? Zúčastňuji se bohoslužby s radostí a činně?

Přeji vám všem z celého srdce, abyste prožívali o nedělích vždy krásné společenství, společenství lásky se vzkříšeným Ježíšem Kristem i s vašimi drahými.

Doc.ThDr.František Janhuba

Památce milované maminky

Dne 29.ledna 2002
ve věku požehnaných 97 let
zemřela v Uherském Hradišti paní

Anna Kulheimová,

*maminka naší stále dopisovatelky a
předsedkyně PATRIOT Clubu Uherské Hradiště
paní Ing.Aleny Kulheimové.*

Dcera na svou maminku vzpomíná takto:

Byla to ideální žena a to jako občanka, manželka i matka. Moje maminka měla široký kulturní přehled a hlubokou vnímavost, měla silné sociální citění a dle svých možností vždy pomohla strádajícím. Neušlo proto ani její pozornosti, že tu vzrostla nezaměstnanost a že také mladí lidé nemohou získat práci, která je zajímavá a která by jim poskytla duševní růst. Maminka byla moudrá, pracovitá, obětavá, inteligentní, plná pochopení a něhy, myslící vždy na to, jak pomoci bližnímu. Rozdávala knihy, své úspory, své ruční práce i optimismus. Každému dala moudrou radu a povzbuzení.

Maminka neznala závist, zášť, ani pesimismus. Byla bojovnicí. Byla houževnatá, nebála se náročné práce, ani překážek. Milovala děti a květiny a zpěvnost Slovácka. Milovala lesy a kopcovitou krajinu Valašska, odkud pocházela její matka. Panelák, ve kterém v Uh. Hradišti bydlíme, byl vždy obklopen květinami, o které se desítky let až do své smrti starala. Maminka byla stále usměvavá. I když pracovala 16 hodin denně, stále si zpívala. Prozpěvovala si celý život. Zpívala překrásně. Rozuměla hudbě a zpívala také na koncertech díla světových klasiků.

Maminka byla přesvědčena o tom, že Morava má tak bohatou historii a kulturní hodnoty zakódované v mysli a v srdcích svých obyvatel, že by náš rodný region dokázal vzpružit a obohatit Evropu o nové podněty a světu dal nové naděje i hierarchii skutečných hodnot v životě člověka a celé civilizaci lidstva by nabídl nová měřítka a dimenze. Moje maminka - i přes své stáří - zůstávala srdcem a myšlením stále mladá. Iniciativní, houževnatá a bojovná.

I když moje maminka žila ve skromných poměrech, celý život velice usilovně pracovala a hlavu měla také plnou starostí, vypadala až do konce svého života svěží a mladá. I ve svém životě prožila řadu tragických událostí a protřpěla bolesti až na prahu únosnosti. Byla to skutečně obdivuhodná žena, která elegantně zvládla všechny překážky a vítězila i nad svojí slabostí. V srdci měla zakotvenou hlubokou víru v Boha, která ji posilovala.

„Byla to nesmírně laskavá a dobrosrdečná žena. Všechny klady její duše se pak zrcadlily v kráse její tváře. V každé etapě svého života Tvá matka byla krásná, skutečně překrásná. V každé společnosti - i přes svoji skromnost - zůstávala středobodem pozornosti - byla takovým sluničkem. Osvětlovala a proteplila lidské vztahy. Bude nám všem velice chybět,“ zatelefonovala mi mamčiná přítelkyně z Londýna.

Moje maminka měla své přátele ve všech společenských vrstvách a po celém světě. Byla také pravidelnou čtenářkou „Hlasů národa.“ Život Čechů a Moravanů v USA ji velice zajímal.

Velice těžce se vyrovnávám s jejím odchodem.

Čest její památce.

Ing.Alena Kulheimová

Vážená paní Kulheimová, přijměte naši upřímnou soustrast. Kež Vás Pán Bůh potěší ve Vašem zármutku. Připojujeme duchovní kytičku modliteb za Vaši milou maminku.

Fr.Dušan Hladík a celá redakce Hlasů národa

MÁJOVÁ SLAVNOST

s cimbálovou muzikou

v sobotu 4. května 2002

Slavnostní mše svatá ke cti Panny Marie

bude v 6.15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
2414 South, 61st Avenue, Cicero, IL 60804

Přátelské posezení a taneční zábava

bude v 8.00 hod. večer v sále Besedního domu vedle kostela Panny Marie Svatohorské
2416 South, 61st Avenue, Cicero, IL 60804

Přijďte si poslechnout a zazpívat oblíbené písně, zatančit si a pobavit se.

Bohaté občerstvení a nápoje budou zajištěny.

Dar: \$10.00

Druhé vystoupení POLAJKY a taneční zábava

bude v sobotu 11.května 2002

v 8.00 hod. večer v sále Sokola Berwyn, 6445 West 27th Pl., Berwyn, IL 60402

Všechny věrné krajany a přátele zve Česká katolická misie v Chicagu

Bližší informace podá:

Fr.Dušan Hladík Tel. (708) 656-7472 Mobil (708) 533-1050

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilosti
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

Prodejna českého křišťálu a porcelánu

Vám nabízí

tradiční český broušený křišťál
růžový porcelán
karlovarský porcelán
sklo s dekorem „vysoký smalt“
exkluzivní sklo v limitovaných sériích
doplňkové zboží a miniatury

CRYSTAL STARS INC.

Český křišťál a porcelán

131 S. Northwest Hwy
Park Ridge
(Northwest Suburb of Chicago)
IL, 60068

Tel: (847) 696 - 0035

Můžete nás navštívit na naší webové adrese:

www.czechcrystalonline.com

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2002”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 661 - 4726
Dancing from 7.30 - 10.30 PM

**Karlin Hall and Club 5304 Fleet Ave,
Cleveland, OH**

For details call: 216 - 883 - 4760

April

3: AL MACHUSICK
10: BUTTONAIRES
17: HAPPY TIMERS
24: FRANK SPETICH

May

1: JOE HANSLIK
8: MAGIC BUTTONS
15: JOHN PASTIRIK
22: FRED ZIWICH
29: BOB SABATKA

SPOLEČNOST PRO VĚDY A UMĚNÍ SVU Chicago

srdečně zve členy a přátele na přednášku

v pátek 19.dubna 2002 v 7:30 večer

v budově Ústředny Moravských Spolků,
2140 S. Wesley, Berwyn.

Hlavním řečníkem je

Dr. JAROSLAV MAJER

profesor a bývalý člen fakulty Medical School na
Northwestern University, Evanston, IL

Námět večera je:

VĚDA A LIDÉ KOLEM NÍ

Ve svém zábavném podání a vyprávění nás
Dr.Majer seznámí se zajímavými zážitky ze života
a práce různých vědátorů. Přednáška bude
v angličtině a následující debata
v češtině či angličtině.

Těšíme se na Vaši milou návštěvu.

Dobrovolný dar \$3.00

Věra Rokničová - Jednatelka SVU Chicago

Česká misie v Chicagu

Vás zve na autobusový zájezd na

POUŤ V MIDLANDU

Ontario, Kanada

Plánovaná trasa:

V pátek 31.května 2002

brzy ráno odjezd z Chicaga,
odpoledne zastávka v Chatamu, Ontario
u svatého Antonína.

V sobotu 1.června 2002

zastávka na Niagaře,
odpoledne prohlídka Toronta
a mše svatá u sv.Václava.

V neděli 2.června 2002

poutní slavnost v Midlandu, Ontario
návrat v pozdních večerních hodinách.

Předpokládaná cena asi \$ 150,-

v ceně je zahrnuta doprava a dva noclehy.

Přihlášky a bližší informace:

Paní Tomečková – tel. (708) 354 3618

Paní Příkazská – tel. (708) 484 5950

Upřímná vzpomínka

*Letošního 29.března 2002 jsme si připomněli
druhé výročí odchodu na věčnost
naší drahé maminky a babičky, paní*

Zdeňky „Stelly“ Umlaufové

**Zdenka a John, dcera s manželem
Václav a Kathy, syn s manželkou
Jimmy, Lisa, John, Denise, vnoučata**

Také vzpomínáme na jejího manžela

Miroslava Umlaufa,

který zemřel 3.dubna 1988.

**Miluš a Luboš, dcera s manželem
Jirka, syn
Luboš a Mirek, vnoučata**

*Mše svatá za ně bude obětována u Panny Marie
Svatohorské v Ciceru 27.dubna 2002 v 6.15 večer.*

*Děkujeme všem, kdo si na ně v modlitbě
vzpomenou s námi.*

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

**Nejstarší český píšící noviny publikované
v Americe, mající své čtenáře po celé USA i jinde.
Servis nezávislých komentářů, zpravodajství a
informací z ČR a z krajanského života.**

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:

**HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517**

Ve stopách Krištofa Kolumba

Jak víme z historických záznamů, Krištof Kolumbus objevil po dlouhé plavbě ostrov, na němž se později odehrála spousta dramatických událostí. Tehdy 28. října 1492 on a jeho netrpělivá posádka s nadšením vykřikovali „tierra, tierra.“ Krištof Kolumbus pojmenoval tento ostrov „Juana“ k počtě dcery krále Ferdinandanda a královny Isabelly. Později byl ostrov znám pod jménem Cuba, převzatého z domorodého jména Cubanacán. V době, kdy byl ostrov objeven, žil tam přátelský kmen Ciboneys.

Kolonizace ostrova začala v r. 1511, kdy Diego Velasques založil město Baracoa a později Santiago de Cuba v r. 1514 a Havanu v r. 1515. S domorodým obyvatelstvem bylo krutě zacházeno a vykořisťování bylo takřka denním údělem. Asi v polovině 16. století kmen skoro vymřel a kolonisté byli závislí na otrocích přivážených z Afriky. Ti pracovali v dolech a na plantážích. Ostrov v 16. a 17. století velice prosperoval. V posledních třech desetiletích v 19. století byla španělská moc velice represivní, což zapříčinilo povstání kolonistů v boji o nezávislost. Take černoští otroci se v r. 1844 vzbouřili. Toto povstání bylo krutě potlačeno. V této době byly též snahy ze strany Spojených států o koupi ostrova. Španělsko však tyto nabídky vždy odmítlo. V r. 1868 revolucionáři pod vedením Carlose Cepedesa vyhlásili nezávislost Cuby. Boje však trvaly dalších deset let a vyžádaly si velké oběti na obou stranách. Konečně r. 1878 bylo vyhlášeno příměří a Kubánci obdrželi velké ústupky. V r. 1886 bylo zrušeno otroctví. V únoru 1895 dosáhla kubánská revoluce vrcholu a to pod vedením spisovatele a vlastence Jose Martího. Americká vláda tehdy intervenovala ve prospěch revolucionářů a vyhlásila válku Španělsku, které podezřívala z potopení válečné lodě „Maine“ vyslané tehdy na ochranu amerických občanů žijících v havanském přístavu. Konflikt byl ukončen v r. 1898 a Španělsko se zřeklo nadvlády nad Cubou. Spojené státy potom po čtyři roky okupovaly Cubu. V této době americké podniky investovaly velký kapitál do kubánské ekonomie.

V r. 1902 byla Cuba formálně prohlášena republikou pod vedením Tomáše Palmy. 7. dubna 1917 Cuba vstoupila do 1. světové války a připojila se na stranu Spojenců. V prosinci 1941 kubánská vláda vyhlásila válku Německu, Japonsku a Itálii.

V r. 1952 se Battista zmocnil vlády a 26. července 1953 potlačil povstání v provincii Oriente vedené právníkem a vůdcem povstalců Fidelem Castrem. Castro byl tehdy zajat a odsouzen na 15 roků vězení. V příštím roce vyhlásil Battista amnestii pro politické vězně a Fidelu Castrovi byl dovolen exil do USA. V prosinci 1956 Castro spolu s 80 povstanci napadli palác, ve kterém se zdržoval Batista. Toho chtěli zlikvidovat. Armáda však toto povstání potlačila. Castrovi se tehdy podařil útěk do hor, kde se skrýval a organizoval partyzánské útoky. Tato malá hrstka povstalců získala popularitu kubánského obyvatelstva, což mělo dalekosáhlý význam při uspořádání budoucího vývoje na Cubě.

V lednu 1959 se Batista vzdal vlády a uprchl za hranice. To bylo uspišeno akcí když vlak s municí byl v Santa Clara vykojen. V únoru 1959 se Castro stal ministerským předsedou a doposud má velký vliv. Režim hned na začátku projevil socialistické tendence vyvlastněním pozemků, ale velice málo bylo vlastněno kubánskými zemědělci. Vláda též vyhlásila masivní reformy ve školství a zdravotnictví a znárodnila prakticky veškerý průmysl, což velice poškodilo vzájemné vztahy mezi Cubou a USA. Šlo tehdy o velkou investici 1 bilionu dolarů americkými průmyslníky. V říjnu 1960 bylo nad Cubou vyhlášeno embargo a v příštím roce došlo k úplnému zrušení diplomatických styků s USA. Situace se se stále zhoršovala. 17. dubna 1961 za podpory USA se vylodila armáda proti-Castrových Kubánců v Bay of Pigs v jižní části Cuby. Castro byl na tuto invasi připraven a během několika dní se Castrovi podařilo obklíčit tuto invasi armádu, která se vzdala. Tehdy bylo zajato na 1200 Kubánců. Později bylo těmto zajatcům dovoleno se vrátit do USA. Rusové na Cubě pokračovali v

podvratné činnosti a stavěli raketové základny. President Kennedy na to reagoval námořní bloádou Cuby za účelem zamezení dovozu zbraní na ostrov. Situace se vyhrotila natolik, že hrozila světu nukleární válka. Chruščev nakonec ustoupil a souhlasil se zrušením základen a odklizením zbraní. Dohoda byla uzavřena pod podmínkou, že USA nenaпадnou Cubu. Bylo též dohodnuto užívání Quantanamo Bay, kde malá posádka námořníků slouží dodnes zájmům USA.

Bylo třeba uvést předešlou historii, neboť bez ní by nebylo možné pochopit nynější situaci na Cubě. Chtěl jsem se přesvědčit na vlastní oči, jak to na Cubě vypadá, ale též poznat místní lid. Po pětihodinovém letu z Vancouveru jsme s manželkou bezpečně přistáli ve Varaderu, kde nás již čekal připravený van značky Toyota. Odtud jsme pokračovali v jízdě do Havany, hlavního města čítajícího na 2.5 milionů obyvatel. Utrmácení dlouhou cestou jsme se ubytovali v hotelu El Viejo y el Mar, který připomíná Hemingwayovu klasickou knihu stejného jména. Všimli jsme si též, že v čele hotelu se nachází kašna se sochou rybáře Gregorio, jak loví merlina. Dověděli jsme se též, že tento svérázný rybář nedávno umřel v pozhnaném věku 103 let. Hemingway si zamiloval tento ostov, na kterém prožil třicet let svého života.

Příští den jsme projížděli Havanou. Viděli jsme spoustu výstavných budov. Konečně jsme dojeli k břehu, kde se vypíná pevnost El Morro, která dříve poskytovala ochranu proti pirátským výpadům. Nedaleký Malecon, který nám tak trochu připomínal naši seawall ve Stanley Parku ve Vancouveru. A konečně se zastavujeme na malém náměstí, kterému vévodí starobylý chrám sv. Františka. Klášterní budovy jsou přeměněné na bary a kavárny. V jednom baru je dokonce postava sedícího mnicha umělecky vytvořeného z bronzy a na chodníku socha procházejícího se žebráka, který se stal miláčkem celého města. Kousek dále přicházíme k náměstí La Havana vieja, kterému dominuje krásná barokní katedrála. Uvnitř před oltářem je vatikánská vlajka, jako důkaz, že tu před několika lety byl papež Jan Pavel II., když poprvé navštívil Cubu.

Všude, kudy procházíme, je znatelný ruch a hodně starých budov je restaurováno. V museu Palace of Arts jsou vystaveny místnosti s nábytkem připomínající koloniální dobu a před budovou je malý parčík s pěknou sochou Carlose Manuela Cespedesa, obklopenou vzrostnými palmami. Hned u této sochy se k nám přibližují čtyři dámy v nádherných barevných šatech a chtějí se s námi vyfotografovat. Za oběť si obvykle vybírají muže a za jeden dolar se s ním nechají vyfotit a přitom jej políbí na tvář. Neušel jsem tomu ani já. Když mě políbily dvě dámy, každá z jedné strany, požadovaly po mně dva dolary. To se mi zdálo příliš drahé.

Večer jsme se zúčastnili kabaretu „Tropicana“ a viděli tančící skupiny, hýřící barevnými ústroji předvádějící své taneční umění. Také vystupovali akrobati, kteří sklídili náš potlesk. Jinak vše bylo doprovázeno ohlušující hudbou či smísením rytmů mající původ v Africe.

Příští den nastupujeme opět do našeho vanu, jehož řidičem je Kubánci jménem Felipe a průvodkyní je mladá Táňa Velasques obeznámující nás s historií různých míst. Tentokrát směřujeme na západ a dostáváme se do provincie zvané Pinar del Rio proslulou pěstováním tabáku, zvláště pro doutníky. Ve Valle de Vinales navštěvujeme továrnu na doutníky. Hned nás ovanul zápach tabáku a v místnosti kde sedělo asi patnáct žen jsme pozorovali jak trpělivě třídí tabákové listy podle zabarvení a v jiném oddělení zase další skupina dělnic stáčí tyto listy do doutníků. Všechno je prováděno ručně. A i doutníky se třídí než najdou své místo v připravených pouzdrech na prodej. Některé ceny jsou přímo závratné. Tak ku příkladu pouzdro asi s dvaceti doutníky značky Cojiba se prodává za 180 dolarů. V odpoledních hodinách sestupujeme do Cueva del Indio – krápníkové jeskyně, kde v malém člunu projíždíme část jeskyně a obdivujeme se nezvyklé kráse, vytvořené přírodou během milionů a milionů let. Dále v okolí vidíme zajímavé kopce zvané „mogotes“. Jsou to vápencové hory, pozůstatek to eroze z náhorní vysočiny, které se zde objevily před 160 miliony lety. Vracíme se potom do hotelu k odpočinku. Příští ráno nás čeká zájezd do Cienfuegos.

Na cestě se zastavujeme v Montemar National Parku, kde je velká farma s krokodýly. Těm hrozilo vyhubení a proto jsou nyní chráněni. Cienfuego je výstavní městečko s divadlem Tomas Terry, kde svého času dokonce vystupoval slavný Enrico Caruso. Divadlo má skvělou akustiku a je vybaveno uměleckým řezbářským dekorem. Nedaleko Cienfuegos jsou El Nicho, vodopády v pohorí zvaném Topes de Collantes, kam se dostáváme pomocí nákladního auta po velmi drkotavé a zanedbané cestě. Jsme rádi když docházíme k vodopádům, které jsou sice pěkné, ale celkem malé. Jsme totiž zvyklí na velké vodopády. V každém případě musely tyto vodopády mít svůj zvláštní půvab, neboť hodně našinců se před nimi fotilo. Dvě dámy to drkotání na zpáteční cestě v autě nemohly vydržet a proto jim bylo dovoleno sedět vedle řidiče.

Příští den jsme si prohlédli Trinidad, založený v roce 1514 Diegem Velasquesem. Městečko je proslulé koloniální architekturou budov, které patří k nejzachovalejším v celé zemi. V poslední den našeho zájezdu se dostáváme do městečka Santa Clara, které je hlavním městem provincie Villa Clara, založené v roce 1689. Přicházíme k místu, kde povstalci vykolejili vlak s municí určenou pro Batistovu armádu. To byl jeden z důvodů proč se diktátor Batista vzdal. V té části velel svému oddílu revolucionář Che Guevara, který přišel z Argentiny a spolu s Castrem bojoval proti Batistovi. V pozdějších letech se zúčastnil akce v Bolívii, kde byl přepaden a zabit. Che Guevara se stal symbolem národního osvobození kubánského lidu, který v něm vidí příklad heroismu a velké obětivosti. K jeho počtě byl zbudován památník s museem a věčným světlem. Pod jeho sochou v nadživotní velikosti je výzva: „Hasta la victoria siempre“ (vždy až do konečného vítězství).

Zbytek dovolené jsme strávili v hotelu Brisas del Caribe ve Varaderu, kde v posledních desetiletích byla postavena spousta přepychových hotelů, kde se to hemží cizími turisty. Některé hotely jsou vybaveny krásnými golfovými hřišti a mají nádherné pláže. Během našeho pobytu jsme zažili i tropickou bouři. Pršelo tak vydatně, že zatékalo i do hotelu.

Přinesli jsme si cenné poznatky z tohoto ostrova, kde způsob života je sice odlišný od našeho, ale přes určité nedostatky má i své klady. Udivilo nás, že většina kubánských intelektuálů (lékařů, učitelů a vědců) přijala systém, v němž bylo třeba se vzdát určitých privilegií, které v jiných zemích souvisí s profesionálním titulem. Vzdali se materiálních výhod, aby se tak i ostatní Kubánci mohli těšit z organické rovnocennosti. Těžko říci, že něco takového by se mohlo uskutečnit u nás. Ačkoliv policejní orgány na Kubě neradi vidí Kubánce, jak žebrají, faktem zůstává, že Kubánci k tomu nutí nedostatek. V turistech vidí určitý zdroj či přilepšení, které pesos neposkytují. Dopravní chod je též omezen nedostatkem vozidel. Člověk vidí vesměs staré Fordy, Pontiaky a jiné, o které se Kubánci pečlivě starají.

Během našeho cestování ve střední a západní části Cuby jsme viděli velké lány cukrové třtiny v malebných údolích, plantáže tabáku a krásné zahrady s mangovníky a různými druhy ovoce. Mnoho půdy však zůstává nevyužitá.

Události z minulé historie nás přesvědčily o tom, že Spojené státy prokázaly velkou tolerantnost a velkomyslnost k této zemi. V minulosti investovaly velký kapitál do kubánské ekonomie, bez níž by Cuba nemohla prosperovat. Nelze se divit, že Spojené státy uvalily na Cubu embargo, které trvá již přes 40 let. Ti, kteří mají přístup k americkému dolaru, se mají dobře, zatímco ti, kteří závisí na kubánském pesos, živoří. Zvláště špatně jsou na tom lidé přestárlí, kteří jsou odkázáni na pomoc od svých přátel a příbuzných žijících na Floridě.

Ku konci bych chtěl vyjádřit naději pro budoucnost této země, která prošla různými vývojovými fázemi. Dnes Kubánci již nemusí bojovat proti pirátům, anebo za osvobození z nadvlády kolonistů a vykořisťovatelů. Spojené státy prokázaly, že měly vždy na zřeteli nejen svůj prospěch, ale též prospěch této země. Věřím, že v budoucnu bude Cuba oproštěná od komunistické ideologie a bude osvobozená i od embarga a bude se těšit hospodářskému vzestupu.

*Jaromír Navrátil
Canada*

AMERIKA A MY - RADY MLADÝM

IV. Daně a jak na ně

Každá firma, každý podnikatel musí platit daně. Daně z příjmu jsou federální, státní a městské. Dále můžeš platit daně z mezd svých zaměstnanců, prodejní daň, daně z nemovitosti, daně placené formou licencí a mnoho jiných.

1. Plátce daně z příjmu

Daně z příjmu musí platit každý, kdo má příjem vyšší než je standardní odpis (**standard deduction** pro rok 2001 je pro osobu **singl \$4,550** a např. pro **married filing jointly \$7,600**) a personální odpis (**personal deduction**, což je pro rok 2001 **\$2,900** na osobu). Výjimka je u osob - podnikatelů, kteří musí podávat daňové přiznání již od výše příjmu **\$400**, protože od této částky jsou povinni platit daně na Social Security.

Často se stává, že zaměstnanec, který dostává tiskopis W-2 si myslí, že se už nemusí o daně starat, protože už je zaplatil jeho zaměstnavatel. Daně jsou zaplacené, ale daňové přiznání musí podat sám zaměstnanec. Daňové přiznání podávají i děti od 14 let.

a) Federální daně z příjmu

Jednoduché daňové přiznání podává podnikatel **sole proprietorship, self employed**. Připočte zisk nebo ztrátu ke svým jiným příjmům ze zaměstnání, z bankovních úroků, z investic. Své příjmy a výdaje uvede na formuláři **Schedule C, Profit or Loss Form Business** a výsledek uvede v hlavním daňovém formuláři **1040**.

Partnership jako firma nepodléhá zdanění, daně platí pouze partneři. **Partnership** uvádí svůj příjem na formuláři **1065, US Partnership Return Of Income**. Příjem tohoto typu firmy je rozdělený podle počtu partnerů a případně připočtený k jejich dalšímu příjmu. Daňové přiznání podává každý ze společníků sám za sebe na formuláři **1040**.

Korporace typu **C** platí tyto daně z příjmu jako právnická osoba a pokud si zisk rozdělí akcionáři ve formě dividend, musí ještě zaplatit z tohoto příjmu své individuální daně. Takže tady vlastně dochází ke dvojímu zdanění. U korporace typu **S** si zisk dělí akcionáři.

b) Státní daně z příjmu

Vysoké státní daně se platí ve státech **Oregon, New York, Utah, Hawai**, až do výše **10%**. V **Illinois** jsou to **3%**.

c) Daně Social Security

Tyto daně neplatí korporace. Ostatní podnikatelé podávají daňové přiznání na formu-

láři **Schedule SE, Social Security Self Employment Tax**. Tato daň je ve výši **15,3%**.

Ríká se, že malá firma je nejlepší ochranou před placením daní. Když jsi například zaměstnán a po práci, pár hodin týdně, svým známým a sousedům opravíš elektrinu nebo postavíš garáž, můžeš si odepsat nejen veškerý materiál, nářadí, ale i vybavení kanceláře, jako je nábytek, počítač, fax. A i když z této činnosti nemáš třeba více než **\$1,000** můžeš nakoupit nářadí za několik tisíc. A můžeš mít ztrátu několik let, pokud můžeš prokázat, že děláš vše pro to, abys měl zisk. **IRS** považuje za byznys každou formu podnikání, jejímž cílem je zisk.

2. Příjem

Příjem může být ve formě peněžní, materiální nebo formou služeb a jestliže je realizován kdekoli na světě, musíme ho uvést na svém daňovém přiznání. To znamená, že jestli pracuji v Chicagu, mám rekreační domek v Čechách a konto ve švýcarské bance, vše se musí objevit na mém daňovém přiznání.

3. Výdaje

Svůj příjem si, mimo jiné, můžeš snížit výdaji. Jsou to všechny nákupy, které uskutečniš pro své podnikání. Příjmy i výdaje uvádíš na tiskopisu **Schedule C**, který se přikládá k hlavnímu daňovému formuláři **Form 1040**. V **Schedule C** můžeš uvést tyto výdaje:

Advertising - reklamu v novinách, časopisech, rádiu. Tato reklama musí bezprostředně souviset s tvým podnikáním. Patří sem také letáčky, vizitky, apod.

Bad debts from sales or services - nedobytné dluhy. Tzn., že byla provedena práce nebo prodáno zboží a nebylo zaplacené. Pokud podnikatel používá účetní metodu **Accrual** (podvojný účetnictví), může si tyto dluhy odepsat z daní. A může si je odepsat již za rok, kdy vznikly nebo v roce příštím, pokud má jistotu, že již nedostane nikdy zaplacené.

Car and truck expenses - výdaje na auto. Tady uplatníme výdaje na benzín, naftu, opravy, servis. Pokud budeš uplatňovat jakékoli výdaje na benzín, musíš vést knihu jízd. Máš-li v byznysu více aut, musíš vést tuto knihu pro každé auto. Knihu jízd můžeš koupit a zapisuješ tam stav tachometru, datum, ujeté míle, účel cesty. Výdaje za benzín nebo naftu můžeš uplatnit dvěma způsoby: buď metodou **Actual**, na základě paragonů a jiných dokladů o koupi nebo standardní metodou **Standard Mileage Rate**, na základě

ujetých milí (v tomto případě nepotřebuješ mít doklady).

Repairs and maintenance - opravy a údržba. Můžeš odečíst veškeré náklady na opravy a údržbu majetku, který máš ve firmě. Započítej práci, provozní materiál a jiné položky, které nepřidávají na hodnotě, ani nezvyšují životnost majetku. Neodečítej hodnotu tvé vlastní práce. Jestli nářadí nebo stroje opravuješ sám, nemůžeš započíst vlastní práci.

Supplies - Můžeš odečíst výdaje na nářadí a na provozní materiál, ale pouze do výše, spotřebovaného a užitého pro firemní účely v daném daňovém období (pokud jsi tyto neodečetl v předcházejícím roce). Můžeš tady odečíst i veškeré výdaje např. na čisticí prostředky, apod.

Taxes and licenses - daně a licence. Můžeš odečíst následující daně a licence:

- státní a místní daně z prodeje, uložené vám jako prodejcem zboží či služeb. Jestliže tuto daň vybereš od zákazníka, musíš započítat vybranou částku do hrubých příjmů nebo hrubé tržby.
- daně z nemovitostí
- daně z osobního majetku v obchodním jmění.
- licenční a regulační poplatky pro tvůj byznys, placené každý rok státním nebo místním orgánům. Některé licence, např. licence k prodeji alkoholických nápojů, mohou být amortizovány.
- sociální pojištění a zdravotní pojištění, tzv. payroll taxes, jsou to daně srážené dle zákona z mezd, které doplácí zaměstnavatel zaměstnancům. Je to daň na Social Security a Medicare. Zaměstnavatel doplácí daně Social Security ve výši **6,2%**, daň Medicare ve výši **1,45%**. Také zde uvedeš zaplacenou federální (**FUTA**) a státní (**SUI**) daň pro podporu v nezaměstnanosti.
- federální dálniční daň - týká se majitelů nákladních vozidel

Travel, meals, and entertainment - cestovní výdaje. Tady uvádíš výdaje za ubytování a dopravu, spojené s obchodní cestou, kdy jsi strávil noc mimo daňový domov. Daňový domov je hlavní místo tvého podnikání, bez ohledu na to, že tvoje adresa trvalého bydliště je jinde. Nemůžeš ale odečíst výdaje zaplacené ve spojitosti se zaměstnáním mimo domov, jestliže doba tohoto zaměstnání přesáhne 1 rok. Rovněž nelze odečíst cestovní výlohy za tvého manžela, manželku nebo osobu závislou, či jinou osobu, pokud tato osoba není tvým zaměstnancem,

pokud ano cesta je obchodní a výdaje by byly odpočitatelné pro tuto osobu.

Dále tady můžeš započítat obchodní pohoštění a zábavu a také samozřejmě jídla (ne v plné výši) na služebních cestách mimo domov. Namísto skutečných cen za stravu mimo domov můžeš započítat standardní stravné. Výdaje za obchodní jídla jsou odpočitatelné pouze pokud

- a) se přímo vztahují k aktivnímu řízení firmy,
- b) nejsou marnotratné ani extravagantní,
- c) byl jsi přítomen ty nebo tvůj zaměstnanec.

Nemůžeš odečíst výdaje za zařízení (jako jachta nebo lovecká chata) užívané k činnosti obvykle spojené se zábavou a pohoštěním, nebo rekreací.

Rovněž nelze odečíst členské poplatky klubu organizovaného za účelem obchodu, rekreace, zábavy, nebo jiným společenským účelům. Zde patří sportovní kluby, golfové a atletické kluby, letecké a hotelové, a kluby pro poskytování jídel za podmínek výhodných pro obchodní diskuse. Nezahrnuje občanské organizace nebo organizace pro veřejné služby, profesní organizace (např. advokátní a lékařská komora), obchodní ligy, asociace a komory, správní rady, realitní rady, pokud jejich náplní není poskytování zábavy nebo potřebného vybavení pro členy klubu a jejich hosty. Pro tato pravidla existují výjimky

Jestliže použiješ metodu Actual, můžeš uplatnit další výdaje, jako jsou olej, opravy, nájem garáže, parkování, licence, pojištění a odpisy. Nikdy nemůžeme uplatňovat ve výdajích pokuty. V případě, že používáš to samé auto i pro soukromé účely, musíš veškeré výdaje procentuálně rozdělit.

Jednodušší metodou je užití Standard Mileage Rate, což znamená, že můžeš uplatnit 34,5 centů za míli, v knize jízd vedeš evidenci o jízdách a nemusíš uschovávat doklady o nákupu benzínu. V této částce jsou již zahrnuty všechny ostatní výdaje na auto, které máš. Tuto metodu ale musíš použít hned první rok, kdy poprvé zahrnuješ tyto náklady do daňového přiznání své firmy a můžeš ji uplatnit i když máš auto na leasing. Kdyby jsi začal uplatňovat aktuální výdaje, v dalším roce již nemůžeš změnit metodu uplatnění výdajů u toho samého auta.

Metodu Standard nemohou uplatňovat taxiky a podobné služby a také, pokud máš ve firmě 2 auta, musíš uplatnit metodu Actual.

Commissions and fees - vše to, co platíš jiným osobám za servis

Depreciation - amortizace, je povolený roční odpočet, vyjadřující opotřebení, znehodnocení majetku použitého pro podnikání.

Insurance - pojištění byznysu

Legal and professional services - platby advokátním, daňovým a účetním kancelářím

Office expense - všechny výdaje související s provozem kanceláře, sídla firmy. Papíry, tužky, průpisky, tiskopisy, doklady, všechny náhradní díly do psacích strojů, kopírek, počítačů a faxů. Patří tady i poštovné, známky.

Rent or lease - tady můžeš uvést veškeré výdaje za pronájem dílny, příp. garáže, kanceláře, strojů i aut a náradí.

Travel, meals, and entertainment - cestovní výdaje. Můžeš odečíst pouze 50% tvých obchodních výdajů za oběd a pohoštění, včetně jídla na služebních cestách.

Pro osoby podléhající Ministerstvu Dopravy - Department of Transportation, (DOT), je povoleno započíst 60% z ceny jídla, zkonsumovaného během cesty nebo služby, ke které se vztahují tyto limity. Toto procento bude zvyšováno, až do roku 2008, kdy má dosáhnout 80%. Mezi jednotlivce podléhající limitům ve výši 60% patří:

- Pracovníci letecké dopravy (jako piloti, posádka, dispečeri, mechanici, operátoři kontrolní věže), kteří podléhají předpisům Federální letecké správy.

- Vnitrostátní operátoři nákladní dopravy podléhající nařízením DOT, např. trucking.

- Námořníci.

Také můžeš použít pro výpočet diet paušál, ten je různý v různých státech.

Dále tady můžeš plně odečíst jídlo a pohoštění poskytnuté nebo hrazené zaměstnanci, jestliže řádně platíš mzdy a odvádíš srážky z mezd. Rovněž můžeš plně odečíst jídlo a zábavu poskytnuté osobě u tebe nezaměstnané, ale kterou vyplácíš jako subkontraktora, tzn., že výše výdajů je započítaná do hrubého příjmu této osoby a uvedena na formuláři 1099-MISC.

Utilities - tady můžeš odečíst výdaje za elektřinu, plyn, teplo a telefony. Samozřejmě ne ze svého bytu, pokud tam nemáš sídlo firmy. Pokud máš, můžeš tyto výdaje odečíst, musíš ale všechny účty rozdělit v takovém poměru, jako je poměr plochy celého domu nebo bytu k ploše kanceláře využívané jako sídlo firmy. Jestliže jsi používal domácí telefon k firemním účelům, neodečítej základní sazbu (včetně daní) první telefonní linky do domácnosti. Můžeš odečíst výdaje za jakékoliv další obchodní náklady, které ti vznikly a které přesahují náklady na základní sazbu pro první linku, např. měl-li jsi druhou telefonní linku, můžeš odečíst procento obchodních výloh u této linky, včetně poplatků za základní sazbu.

Wages - Napiš celkový součet platů a mezd za daňový rok. Nezapočítávej platy a mzdy odečtené na jiném místě daňového přiznání nebo částky, které jsi zaplatil sám sobě. Částka, kterou zde uvedeš se musí shodovat s

celkovou částkou vyplacených mezd uváděných na tiskopisech W-2.

Other expenses - v těchto výdajích můžeš odečíst všechny ostatní výdaje, které souvisí s tvým podnikáním a které jsi neuplatnil v předcházejících kolonkách. Např. platby za mobilní telefon, pracovní oblečení a boty, prádelnu, náradí, poplatky za vedení účtu v bance, odborné časopisy i časopisy pro klienty, např. v čekárně.

Home - office expenses. Již jsem se zmínila o sídlo firmy v bytě. Má to svoje výhody. Můžeš odepsat část nákladů za bydlení, včetně nájmu, ale také velká výhoda je v tom, že pokud máš sídlo firmy v bytě, po každé, když vyjedeš do práce, můžeš si započítávat "byznys mile," což není možné, pokud v bytě pouze bydlíš. Nemůžeš započíst mile najeté z bydlíště do práce. Ale když máš sídlo firmy v bytě, tak můžeš. Dobré, ne? Jenže to není tak jednoduché. Nestačí jen prohlásit, že máš sídlo firmy v bytě. Musí být splněny určité podmínky. Musí to být místnost používaná jen a výhradně k činnosti firmy, k jednáním s klienty, jsou zde uloženy všechny dokumenty. A nemysli si, že jestli třeba náhodou by IRS přišlo na kontrolu k tobě, už budeš dvakrát přestěhovaný jinde a IRS nic nezjistí. Zase to není tak jednoduché. Ty budeš muset prokázat, že to tak bylo. Takže vřele doporučuji udělat si fotky a ty si dobře uschovat s daňovým přiznáním. Pokud místnost, kterou uvádíš jako sídlo firmy opravuješ, můžeš odečíst tyto výdaje v plné výši.

Samozřejmě můžeš uplatnit jako výdaje i veškeré nákupy materiálu a částky, které platíš svým subkontraktörům.

Pokud máš v plánu dožít se tady důchodového věku a užívat si důchodu, je velice výhodným řešením ukládat peníze na důchodové konto, jako jsou např. KOEGH, IRA, SIMPLE. Toto je dlouhodobá záležitost, kterou je třeba dobře promyslet.

Teď jen poslední upozornění. Nezapomeňte, že poslední termín pro podání daňového přiznání a zaplacení daní je 15. duben. Nemáš-li dostatek hotovosti, můžeš požádat o odklad. IRS ti rádo vyhoví, vždyť ti bude moci započítat penále.

A poslední rada pro váhavé. Pokud máš od svého zaměstnavatele tiskopis 1099, ani neuvažuj o tom, že bys daně nezaplatil. Kopii tiskopisu 1099 zasílá tvůj zaměstnavatel na IRS, takže je tam uvedeno tvé číslo SS. A tím pádem je velice jednoduché zjistit, které číslo SS nepřiznalo příjem. Vždy je lepší daně zaplatit. I když třeba jen 100,- nebo 200,- dolarů

Vaše dotazy ráda zodpoví:

Jarmila Weissová, GIFT CZ-EKOMA

Účetnictví, daně, finance tel. 773-283 9084

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Farnosti a jejich kněží

To úterý navečer 21. června 1949 - bylo to po svátku Božího Těla - přiběhla k nám domů známá paní a volala na moji matku, že se na kostele zvoní a lidé se sbíhají, protože přijeli pro pana faráře Ducháčka z Proseče. Matka mě hned volala, abych šel s ní, bylo mi tenkrát jednadvacet roků a pracoval jsem doma v otcově živnosti.

Když jsme přiběhli do kostela, je to od nás asi kilometr, byl již téměř plný. Právě končila pravidelná pobožnost k Božskému Srdci Páně, pan farář Petr Ducháček po svátostném požehnání před odchodem od oltáře začal zpívat - a všichni přítomní s ním - chorál Svátý Václave a poté hymnu Kde domov můj. Všichni jsme byli velmi dojatí a mysli jsme, že snad na něj čekají již v sakristii a on se s námi loučí.

Vyšli jsme z kostela před faru, tam najednou byl dost velký dav lidí. Zanedlouho přijela dvě osobní auta, na silnici před farou zastavila a z toho prvního chtěli vystoupit nějakí civilové. Lidé se však nahrnuli těsně kolem aut a vůbec jim nedovolili vylézt ven. Nebyl jsem těsně u auta a nevím, o čem ti nejbližší hovořili s estébáky. To trvalo dost dlouho, motory aut byly v běhu, pak začali troubit a rozjížděli se a nakonec jakoby odjeli za obec pryč, lidé však od fary neodešli.

Za nějakou chvíli se auta vrátila, ale my jsme si mezitím vzali do rukou každý aspoň jednu dlažební kostku, které tam byly na hromadách připraveny k dláždění náměstí. Zatarasili jsme jim cestu k faře a dlažební kostky drželi pěkně nad hlavou. To se už dlouho nezdržovali a naoko zase odjeli pryč.

Setmělo se už, když obě auta přijela zas a svítila naplno rozžatými reflektory. Jeli pak po silnici ze strany na stranu, aby lidem svítili do očí a tak je zastrašovali. Pak nám někdo říkal, že musíme ze silnice pryč, abychom nepřekáželi dopravě. Já s matkou a někteří další jsme se drželi při domech a při parku, ale dlažební kostky stále v rukou. Estébáci objížděli oběma auty náměstí, a kde zahlédli skupinu lidí, hned na ně otočili auto a svítili na ně. Tato honička trvala snad hodinu. V autě viděli, že držíme dlažební kostky, někteří i dvě, a tak se báli vylézt.

Pak najednou nastal klid, auta se ztratila. To už bylo k půlnoci. V tu dobu poslové začali obcházet skupinky lidí u kostela a na náměstí a vyřizovali nám, ať už jdeme domů, že pan farář teď není na faře, že šel spát jinam. Až nyní jsem se dozvěděl, že ho vzal na noc domů dřívější prosečský starosta a hostinský pan Jan Herynek. Ráno s P. Ducháčkem odešel do lesa a tam s ním strávil celý den.

Druhý den se na poště přítomní lidé o této věci živě ba-

vili, poštovní úředníci pan Hartman a pan Malý, oba nekatolíci, chválili hrdinství lidí, kteří pana faráře zachránili před odvezením tajnou policií; tenkrát se jim ještě neříkalo StB.

Po čase jsme slyšeli, že se bude vyšetřovat, ale v roce 1949 bylo ještě na okresech, na policii i u soudů dost „našich“ lidí, kteří leccos dokázali zdržovat až do amnestie, vyhlášené pět let po válce, a tak takovéto věci, které asi byly zařazeny mezi přestupky, protože nedošlo k otevřenému střetu s estébáky, mohly být zahlazeny.

Pana faráře Ducháčka zatkli až na jaře roku 1956, ve stejný den, kdy odvezli z Dolního Újezda Otce Čiháka. Zatkli jej mimo Proseč, snad na nádraží. Všeobecné mínění bylo, že i po sedmi letech se báli pro něj zajet do Proseče.

Jaroslav Mareš, Proseč u Skutče

* * *

V roce 1949 přijelo do obce do Moutnic osobní auto a z něho vystoupilo několik mužů. Šli přímo na faru. Protože v té době nikdo v obci auto nevlastnil, věděli občané, že zřejmě z úřadu přijeli pro kněze Jana Klímu. Větší část lidí se seběhla, hlavně mladí muži a jinoši (mezi nimi i můj budoucí manžel, tehdy asi dvacetiletý) a čekali u vchodu na faru, co se bude dít. Asi po hodině vyšel P. Klíma se soudruhy a požádal občany, aby se rozešli, že mu nic zlého nehrozí. Občané se rozešli, až když komunisté odjeli. Ještě potom asi měsíc chlapečci faru hlídali, hlavně v noci, občané zase ve dne.

Tyto návštěvy se ještě asi dvakrát opakovaly, ale kněze neodvezli. P. Klíma v obci zůstal až do své smrti v roce 1977. Za to, co pro nás udělal, Bohu díky.

Květoslava Svobodová, Moutnice

Děti, které chodily do výuky náboženství

Kdykoliv se ve vzpomínkách vracím do tohoto údobí, uvědomuji si nejen pronásledování věřících pedagogů - i mé vlastní - ale vyvstává mi na mysli úděl dětí, které rodiče přihlásili do výuky náboženství dle vyhlášky ministerstva školství: pouze v termínu od 15. do 25. června včetně, učilo se od 2. do 7. třídy včetně. Obvykle rodiče museli odevzdat přihlášky řediteli školy. Přemlouvání ve stylu „Vaše dítě se nikam nedostane“ bylo vlastně vyhrožování. Tam, kde vycítili, že tito rodiče neuhnou, telefonovali zaměstnavateli, aby svému podřízenému domluvil (že by ho mohli přeargovat na méně placenou práci nebo úředníku poukázat na to, že může jít k lopatě).

A jaký byl úděl těchto dětí? Inspekce hodnotila učitele dle procent přihlášených dětí do náboženství. Zejména tím prolul náš žďárský okres. Vždy to byl věřící kraj s živou vírou. A tak mnozí pedagogové ve snaze se zalíbit a brát odměny zapomněli na pedagogickou etiku a vlastní čest. Výši procent určil sám vedoucí školského odboru J. P. a učitelé se zcela nevybíravými způsoby snažili požadovaná procenta splnit. Dostávali 500 korun za jednoho žáka, když se jim podařilo odhlášení dítěte během školního roku.

Ztrpčovali tak těmto dětem život ve škole. Dálo se to na místě nejmenšího odporu. Jak se může malé dítě bránit?

* * *

Evička. Má vnučka, čtvrtáček, bystré děvčátko. Každé ráno stejná scéna, nechtěla vstávat, že jí bolí břicho. Otec z ní konečně „vydoloval“, proč se bojí školy. Dozvěděl se, že soudružka učitelka ji každý den vyvolá k tabuli a ptá se: „Tak, Evo, jak dlouho ještě budeš chodit do náboženství?“

Syn běžel do školy, bylo veliké domlouvání, protože poukázal, že je to psychické týrání, že oni jsou rodiče, kteří rozhodli, že do náboženství bude chodit i dál. A Evičce řekl: „Pán Bůh je víc než soudružka učitelka!“

Bylo to nutné dětem takto vysvětlit. Ve všech rodinách to tak nebylo. Chlapec uprosil svého otce, že bude hodný, jen aby ho odhlásil z náboženství.

* * *

Z okresu se vrátily zasloužilé soudružky učitelky, vyznamenané a chválené. Že mají radu z KSČ a školského odboru, jak na ty zatvrzelé náboženské děti. Jako učitelka jsem byla přítomna. Rada zněla: „Naved'te děti nenáboženské, aby se těm druhým posmívaly.“

Další rada - prý psát tzv. anonymní testy s otázkami typu: Proč chodíš do kostela, s kým tam chodíš, kdo víc na tebe působí, otec, nebo matka, jak se slučuje tvá víra v Boha s učením fyziky, apod.

Nevydržela jsem to, vstala jsem a řekla: „To je nedůstojné pro učitele, aby se k tomu propůjčil, a ty testy nejsou vůbec anonymní, protože každý učitel pozná písmo svých žáků.“ - „Právě proto, my chceme vědět, co v těch dětech je,“ řekla soudružka učitelka K. Pouze jsem řekla: „Ano, v českých dětech.“

Honili se chlapci na chodbě a soudruh učitel křičí: „Ty spratku náboženskej!“

* * *

Zlá soudružka učitelka L. T., která pochází údajně z věřící rodiny, takovým psychickým nátlakem během několika týdnů úplně vymýtila věřící děti. Báli se jí děti i rodiče. Otec si všiml, že malá Inka má pod vlásy modřiny. Zjistil, že soudružka učitelka ji svými klouby na rukou tlačí do spánků. Inka také chodila na náboženství. Otec, Slovák, letěl na ni, že si bude stěžovat na ministerstvu. Uprosila ho.

Albína Janoušková, Velké Meziříčí

* * *

Bylo nám sedm let, já a Honzík jsme chodili do první třídy obecné školy. Přišel svátek Božího Těla - tehdy podle předkoncilových předpisů svátek zasvěcený s povinnou účastí na mši svaté. Padl na všední den. Bohoslužby byly odpoledne, ale místní soudruzi na to odpoledne uspořádali pro školy nějakou slavnost. A účast všech byla povinná.

Z celé třídy jsme dali přednost mši svaté jen my dva. Tu odvahu měli spíš naši rodiče, nábožensky horliví. Honzík tedy ministroval a já jsem šla za družičku.

Druhý den nás paní učitelka hned po příchodu do třídy postavila na hanbu a dala třídě jako odstrašující příklad. To samo o sobě nebylo tak zlé - alespoň ne pro nás dva, kteří jsme to rozhodně jako hanbu neprožívali - jako spíš to, do jakého světla postavila paní učitelka víru před ostatními dětmi, z nichž polovička byla z věřících rodin, i když ne tak horlivých, a ostatní byli alespoň pokřtěni. Z celé dlouhé řeči, kterou tehdy měla, si pamatuji poslední větu, jejíž cílený útok na víru mnou otřásl: „Oni se chodí do kostela modlit, aby k nám zase přišli fašisté vraždit.“ - Psal se rok 1955.

Marie Vamberová, Hradec Králové

* * *

Můj syn jako jediný ze třídy nebyl v Pionýru. A tak, když se konala pionýrská schůze jeho spolužáků, přikázali mu vždy opustit lavici a stát na stupni. Jeho kádrový posudek musel být asi velmi zlý. Neboť ředitelka jedenáctiletky v Havířově řekla, že co škola stojí, tak špatný posudek ještě nedostala.

Jen díky ochraně Panny Marie mně vždy vše dobře prošlo a rodina se třemi dětmi a osmi vnuky jsou praktikujícími katolíky.

Ladislav Fajkoš, Šenov

* * *

Ani moje dcerka to neměla lehké. Učila se dobře, ale protože chodila na náboženství, musela leccos přeslechnout. Např. jednou se jí ředitel ptal, kde by chtěla být, až umře. Když bezelstně řekla, že v nebi, odpověděl: „A to já bych byl raději v pekle, tam je teplo, a hrál bych s čerty karty, než abych se v nebi s bábou Holubů modlil růženec!“

Anna Vozábalová, České Budějovice

* * *

Po uvolnění v roce 1968 se brzy zase zvětšoval tlak, mládež se scházela tajně. Horší to bylo s dětmi, ty těžko dovedly něco utajit. Vzpomínám, jak mi jednou chlapci říkali, že se s nimi ptal dědeček, proč chodí na faru. Řekli mu, že se tam učí náboženství. - „To jste mu říkat neměli,“ řekl jsem. Nato mu uklidňovali, že se nemusím bát, že mu vysvětlili, že je to tajné, a tak že v tom má teď jasno.

* * *

Dětem se vykládalo, že kosmonauti byli na Měsíci a žádného Boha tam nenašli. „Vidiš, vidiš,“ říkala paní učitelka, „a ty tomu musíš věřit a musíš chodit na náboženství.“

* * *

Jindy se dětem zakazovalo nosit křížek. Tak jedna plakala, když musela křížek sundat, a spolužačka ji těšila, že ho teď začne nosit taky. Když s ním přišla, učitelka jí řekla: „Co to máš na krku?“ Na to dívka, že to není nic špatného, když je to její přesvědčení.

„Tak ho sundej!“ - „A proč?“

„Protože ti to nařizují!“

Tak si křížek sundala a o přestávce si jej zase dala na krk.

P. Heřman Keymar, Ondřejov

Z HÁJEMSTVÍ TÓNŮ A SLOV

Karel Paukert - varhaník ze Skutče

Hudební velvyslanec spojuje dva kontinenty

Současný šéfkurátor hudebního oddělení clevelandského muzea umění a varhaník, „Artist in residence“, Karel Paukert, pochází ze Skutče. V místním, clevelandském deníku, The Plain Dealer, který vychází v nákladu milionu výtisků, byl otištěn rozsáhlý článek o tomto Čechovi s nadpisem „Hudební velvyslanec spojuje dva kontinenty.“

Paukert studoval hru na varhany a hoboje na pražské konzervatoři a později v Belgii. V roce 1961 dostal povolení hrát v zahraničním orchestru na Islandu a po třech letech byl pozván k varhannímu recitálu do Chicaga. Poté se rozhodl zůstat ve Spojených státech a začal vyučovat na Washingtonské universitě v St. Louis.

Karel Paukert je velmi známým a uznávaným varhaníkem v USA. Často vystupuje i pro krajany a nejednou koncertoval se svou japonskou manželkou sopranistkou Noriko Fuji i v pořadech Night in Old Bohemia ve prospěch do-

movy, „Poslední zastávky do nebe,“ kde se Dominikánské sestřičky starají o postižené rakovinou.

Po pádu komunismu v Československu navštívil svou vlast několikrát. Byl členem komise mezinárodní varhanní soutěže v Praze a sám v rámci Pražského jara 2000 měl varhanní koncert v chrámu sv. Jakuba. Propaguje českou hudbu a zve české hudebníky ke koncertům v USA.

Nezapomíná ani na české hudební skladatele žijící v USA, jako byl K. B. Jiráček anebo Maestro Karel Husa, který nedávno slavil svou „Osmdesátku.“ Koncert na jeho počest u příležitosti jeho „Osmdesátin“ v Cleveland Museum of Art, kde Maestro Karel Husa dirigoval polovinu koncertu a kde Karel Paukert byl varhanním sólistou, bylo něco, na co se nezapomíná.

Teprve nyní se dostává Karlu Paukertovi uznání i v jeho rodné zemi. Dostává se mu i zaslouženého uznání zde v USA.

Sám o sobě napsal: „Jako mnoho jiných Čechů jsem tím, kdo přišel do Ameriky pouze s kufříkem realizovat své sny... Velice mě potěšilo přijetí u pražského primátora. Je to milé pro kluka z malého městečka, že něčeho dosáhl a jeho činnost je oceňovaná i ve vlasti.“

Podle Buletinu Československého ústavu zahraničního č. 1/2001 pod značkou -Stupravil Lubomír Hromádka

Jaromír Vejvoda, Karel Vacek a Josef Poncar 100 let od jejich narození

Nevím, jestli to byla čirá náhoda, anebo vůle Boží, že všichni tři význační čeští muzikanti a skladatelé populární lidové hudby se narodili v měsíci březnu 1902.

Jaromír Vejvoda se narodil 28. března, Karel Vacek 21. března a Josef Poncar 14. března 1902. Všichni tři byli Bohem nadaní muzikanti a hudební skladatelé, kteří nás obdařili řadou krásných písní. Složili řadu krásných polek, valčíků a nechyběly ani tanga a pochody. Vejvodova polka „Škoda lásky“ byla vybrána

nebo zvolena jako nepopulárnější píseň 20. století.

Když jsem přistál v roce 1949 v přístavu v Portugalsku a portugalští potulní muzikanti se dozvěděli, že jsem Čech, začali hrát tango Karla Vacka „Cikánko ty krásná.“ Na tu chvíli nikdy nezapomenu. Ne proto, že jejich houslista hrál levou rukou na housle, ale proto, že to hráli tak dobře jako profesionální muzikanti v některé pražské kavárně.

Vzpomněl jsem si na ty krásné chvíle, kdy i já jako student jsem si přivydě-

lával hraním v tanečních a na vesnicích tancovačkách. Kolikrát jsme hráli Vejvodovu polku „Škoda lásky“ nebo tango „Cikánko ty krásná“ od Karla Vacka nebo „Popovickou“ polku od Josefa Poncara. Všechny ty krásné skladby od Vejvody, Vacka a Poncara jsme uměli nazpaměť, a tak když jsem dal dohromady malý taneční orchestr „Praha“ v Brazílii a neměli jsme noty, vůbec to nebyl problém. – Hráli jsme z paměti. A tato krásná hudba těchto tří českých skladatelů se líbila jak Brazil-

cům, tak i italským zaměstnancům továrny Pirelli, na jejichž zábavách jsme vždy hráli. A když jsme hráli v Českém klubu v Sao Paulu, rozhoupali jsme celý sál.

Po příjezdu do Ameriky jsem se věnoval dechovce. Moje 32 členná „Staročeská dechovka“ kromě pochodů Františka Komocha hrála převážně Vejvodovy, Vackovy a Poncarovy polky a valčíky. Je to nejenom libivá hudba, ale hudba, na kterou se nezapomíná a která přináší hodně radosti nám, kteří ji hrajeme a hodně radosti všem, kteří ji poslouchají.

A tak kdykoliv se ozve hudba někteřího z těchto tří skladatelů, vždycky se vesele usměju, neboť i mně dala jejich hudba hodně radosti a štěstí.

Díky všem třem „Jubilantům“, že se s námi rozdělili o jejich „Bohem“ daný dar a talent.

Lubomír Hromádka

Kapelník „Staročeské dechovky“ U.S.A.

Zleva do prava Jaromír Vejvoda, Karel Vacek a Josef Poncar na fotografii, která byla pořízena u příležitosti jejich šedesátých narozenin v roce 1962

OFFICE OF THE GOVERNOR

GEORGE RYAN * GOVERNOR

Illinois First Lady Lura Lynn Ryan met with participants of the 44th Representative Debutantes' Ball of the Czechoslovak Allied Organization.

Pictured from left to right:

Women: Kelsey Roberts, Andjela LeGrand, Lisa LeGrand, Mrs. Ryan, Nicole Kufa, Tiffany Nelson, Jane Hladik and Jennifer Kufa.

Men: Thomas Laga, Theodore Anderson, Michael MacDonald, Marcel Voracka, Mark Lazar, Andrew Bucek and Romy Frederick.

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

O majitelích Slavkovského a Uherskobrodského panství

Rod Kouniců

Rodový erb Kouniců

Starí Slované, kteří přišli na naše území, byli rozděleni do rodů. V čele každého rodu stál vůdce, náčelník, starosta, stařešina. Tito rodoví náčelníci se postupně stávali elitou mezi obyvatelstvem a z jejich potomků se rekrutovala část pozdější aristokratické vrstvy.

Druhým zdrojem, z něhož aristokracie vznikala, byli úředníci, kteří z pověření panovníka spravovali územní celky a sídlili na knížecích (královských) hradech. Tito úředníci byli jmenováni zpravidla z členů knížecí družiny. Členy této družiny se mohli stát pouze lidé stateční, inteligentní, bojovní až bezohlední a ctižádostiví, to znamená tak či onak schopní a výjimeční. Úřad a majetek se dával za zásluhy.

Postupem doby se šířila a prohlubovala nerovnost majetku a upevňoval se i

princip dědičnosti. Spolu s majetkem se dědila i urozenost. Se ztrátou majetku se ztrácela i moc, a tedy i šlechtická privilegia.

V době vrcholného středověku se šlechta stala rozhodující složkou státu. Šlechtic byl především bojovníkem a rytířem. Šlechtici, vyškolení k boji na koni a v brnění, byli nejdůležitější součástí královských armád.

Postupně nahlédneme do historie několika nejznámějších šlechtických rodů na Moravě a v Čechách. Všimneme si jejich výchovy, studijních cest do ciziny, jejich uplatnění v diplomatických službách. Neopomeneme pozornost věnovat také jejich sňatkům a potomkům, kteří se zapsali do historie naší země. Začneme třeba u Kouniců.

Kounicové, nebo Kaunicové (z německého Kaunitz) odvozují svůj původ od předků, co měli v erbu leknín. Prý k nim patřil i Heřman a Hroznata, který rád cestoval a v první polovině 12. století byl až v Jeruzalémě. Jejich potomkům se přikládá založení hradu v Dolních Kounicích na Moravě. Do popředí moravských rodů se Kounicové propočítávají začátkem 16. století, kdy **Oldřich z Kounic** zakoupil slavkovské panství, které se stalo centrem rodového majetku. Tvořily ho hrad a město Slavkov a okolní vsi Heršpice, Hodějice, Němčany aj. V roce 1532 byli Kounicové povýšeni do panského stavu a rovněž získali na významu v osobě **dalšího Oldřicha Kounice** (1569-1617), jenž studoval v Itálii, působil jako komoří krále Matyáše, ale především ke stávajícímu rodovému majetku připojil ještě Uherský Brod, Nový Rousínov a další statky, takže kounický majetek dosáhl tehdy svého vrcholu.

V letech 1618-1620 Oldřichovi synové aktivně zasáhli na straně stavů do povstání, dva z nich byli odsouzeni ke ztrátě majetku, ale dalším dvěma se podařilo konfiskacím uniknout.

Hraběnka Eleonora Kounicová, matka JUDr. Václava Kounice, které Božena Němcová věnovala svoji „Babičku“.

Lev Vilém Kounic byl roku 1642 povýšen do hraběcího stavu a zastával významné funkce. Jeho syn **Dominik Kounic** byl povýšen do stavu říšských hrabat. Po své manželce Ernestině získal roku 1683 dědičný titul hraběte z Rietbergu.

Nejznámější z větve Kouniců-Rietbergu byl **Václav Antonín z Kounic-Rietbergu** (1711-94) diplomat ve službách své panovnice rakouské císařovny Marie Terezie. Po celé Evropě se pohyboval jako vyslanec, sjednával různá setkání, snažil se o rakousko-francouzské sblížení, spojenectví s Ruskem, aby tak odvrátil pruské nebezpečí od rakouské říše. V roce 1753 se stal říšským kancléřem a v roce 1764 byl povýšen do stavu říšských knížat. Téměř po dobu čtyř deseti let ovlivňoval rozhodujícím způsobem rakouskou zahraniční i domácí politiku. Kníže Václav Antonín z Kounic-Rietbergu podporoval vědu a umění, byl sběratelem uměleckých děl. Dobudoval a zvelebil slavkovský zámek.

Nejstarší syn Václava Antonína z Kounic-Rietbergu se jmenoval **Arnošt Kryštof**. Zdědil po svém otci knížecí titul a vedoucí postavení v rodině Kouniců. V diplomatických službách zastupoval říši v Neapoli, byl c. k. komořím, po dva roky moravským hejtmánem a pak nejvyšším dvorským maršálkem. S manželkou Marií Leopoldinou z Oettingere-Spielbergu měl několik dětí, přežila však jen **dcera Marie Eleonora**, která se roku 1795 stala manželkou pozdějšího významného evropského státníka, kancléře Metternicha (1773-1859). Po smrti jejího otce knížete Arnošta Kryštofa z Kounic-Rietbergu v roce 1797 slavkovské panství připadá jeho mladšímu bratru Dominiku Ondřejovi.

O sto let později tj. v roce 1897 v rodě Kouniců přebírá moravské statky JUDr. Václav hrabě z Kounic. Bylo mu tehdy 49 let. V jeho osobě zazářilo slavné jméno Kouniců naposledy. Svá raná léta prožíval malý Václav s matkou na českém venkově, zimní měsíce trávil s rodiči v Praze, anebo ve Vídni. Když byly Václavovi 4 roky, zemřel mu otec. Starosti o rodinný majetek a o výchovu dětí zůstaly tak na bedrech matky hraběnky Eleonory Kounicové, rozené Voračické z Paběnic, které v roce 1855 Božena Němcová věnovala svoji Babičku.

Hraběnka Kounicová, dívčím jménem Eleonora Voračická z Paběnic a Bessingenu, jak znělo její dívčí jméno, pocházela ze starobylého českého šlechtického rodu. Její otec Jan Antonín byl záněceným buditelem a jeho choť, dívčím jménem Eliška Vratislavovna z Mitrovic, v domě hostila Dobrovského, Jungmanna, později Palackého. Šafaříka i Hanka. Nadšení mladé Eleonory pro věc národa neopomenulo ani po sňatku. Stoppy záslužného působení Eleonory Kounicové byly patrné na poli kulturním i sociálním po několik desetiletí. Eleonora Kounicová zemřela v roce 1898 tj. rok poté, co její syn JUDr. Václav hrabě z Kounic převzal moravské statky Kouniců. Ale vratně se do dětství Václava Kounice.

Důležitým mezníkem v dozrávání Václava Kounice se stal rok 1861, kdy vdova Kounicová přijala nabídku knížete Rudolfa Thurn-Taxisa, aby se nastěhovala do jeho pražského domu v Já-

mě. V domě knížecí se setkával mladý Václav Kounic s předními českými politiky, básníky a spisovateli např. s Palackým, Riegrem, Purkyněm, Tomkem, s Podlipským, s básníky Erbenem, Hálkem, se zakladateli Sokola Fügnerem a Tyršem. Společnost vážených mužů doplňoval i kroužek dam; v této společnosti se po čase Václav Kounic setkal i s osiřelou dcerou Karla Havlíčka Borovského Zdenkou, do které se v roce 1864 hluboce zamiloval. Snad předtucha dědičné choroby vedla Zdenku k tomu, aby nabídku k sňatku Václavovi Kounicovi neustále odmítala, v roce 1871 definitivně ho zbavila jakékoli naděje na společný život v manželství. Za 16 měsíců nato nešťastná Zdeňka Havlíčková v Německém Brodě umírá.

V roce 1873 Václav Kounic končí svá právnická studia. Je častým návštěvníkem divadelních představení a plesů a obdivovatelem úspěšné herečky Josefíny Čermákové s níž se roku 1877 oženil. S její mladší sestrou Annou se oženil Antonín Dvořák, takže hrabě Václav Kounic se stal švagrem tohoto známého hudebního skladatele.

V roce 1880 vstupuje Václav Kounic do politiky jako kandidát do zemského sněmu. Dochází však k názoru, že odpovědná správa pozemkového majetku a politická činnost je časově příliš náročná a vyčerpávající a tak po roce 1897 se vzdává mandátu v českém zemském sněmu a ve vídeňském parlamentě. Pečlivě se věnuje správě rodového majetku Kouniců na Moravě. Podporuje umělce na Slovácku. V roce 1908 JUDr. Václav hrabě z Kounic věnoval chudým moravským studentům v Brně koleje. Na počty si JUDr. Václav Kounic nepotrpěl, ale potěšilo ho, když z rektorátu brněnského Vysokého učení technického obdržel oznámení, že ho akademický senát jmenuje jako prvního svého člena čestným doktorem technických věd.

V roce 1913 JUDr. Václav Kounic umírá v Panském domě v Uherském Brodě ve věku 65 let. V současné době je v tomto domě na Masarykově náměstí v Uherském Brodě umístěna Pamětní síň věnovaná vzpomínce na JUDr. Václava Kounice a jeho matku hraběnku Eleonoru Kounicovou. Na Panském domě je umístěna pamětní tabule s tímto nápisem

JUDr. Václav hrabě z Kounic, který věnoval chudým moravským studentům Kounicovy koleje v Brně.

„V tomto domě zemřel 14. října 1913 JUDr. Václav hrabě z Kounic, šlechtý vlastenec a zakladatel studentských kolejí v Brně.“ Mezi občany požíval Dr. Kounic velké úcty. Na jeho poslední cestě se s ním přišly rozloučit stovky občanů z Uherského Brodu a ze Slavkova.

JUDr. Václav Kounic je pochován v Praze. Taktéž jeho matka Eleonora Kounicová spí svůj věčný sen na hřbitově v Praze v rodinné hrobce Kouniců, která se nachází nedaleko posledního místa odpočinku naší nejslavnější spisovatelky Boženy Němcové na Vyšehradě.

Nad Kounicovým hrobem řečníci oceňovali jeho lidskou velikost a prostotu. Dr. Soukup se s ním rozloučil slovy: „Umřel člověk srdce zlatého, jenž neznal rozdílu mezi lidmi. Muž bohatý, jenž viděl lidskou bídu a lidské bídě účinně pomáhal. Když bylo dělnictvu nejhůře, byl on mezi prvními, kteří mu podávali ruku pomocnou. Za to stojí dnes dělnictvo u jeho hrobu a klade růže na jeho rakev ...“

Obě manželství JUDr. Václava hrabě z Kounic byla bezdětná. Poslední potomek rodu Kouniců hrabě Eugen Kounic umírá v roce 1919. Slavkov se dostal do držení rodu Pálffyů ...

Ing. Alena Kulheimová
Česká republika

MLADÝM

Temnota

„Světlo svítí a tma je nepohltila.“
(Jan 1,5)

„Tak jsem kdesi četla, milé kolegyně,“ řekla tma ostatním temnotám, „že my všechny nedokážeme pohltit světlo jediné svíčky. Měly bychom se na to podívat!“ „Takhle to nemůžeme nechat!“ spustily hned temnoty jedna přes druhou. „Kdo mohl napsat takový nesmysl? Musíme ho přesvědčit, co umíme! My mu ukážeme, takhle nás podceňovat!“

Tma spokojená s reakcí ostatních se opět ujala slova: „Nejdříve se rozhlédneme, odkud začít. Je třeba všechno řádně promyslet a naplánovat, abychom si netrhly ostudu.“

Temnoty si začaly lépe všimát světa kolem sebe a viděly, že všude je plno různých světél, zářivek, reflektorů i docela mrňavých světélek. Uvědomily si, že to nebude tak jednoduché. „Přece se nevzdáme dřív, než jsme to spustily! Žádná kaše se nejl tak horká, jak se uvaří!“, snažila se tma udržet bojovou náladu. „Mluvily jsme přece o jediné svícce. Do těch ostatních světél se pustíme až potom. Všechno má svůj čas.“ „Ovšem, samozřejmě,“ hlásila se ta nejmenší z nich, spíše takové bustější šero než temnota, „já o takové osamělé svícce vím! Viděla jsem ji cestou u Božích muk v polích za městem.“

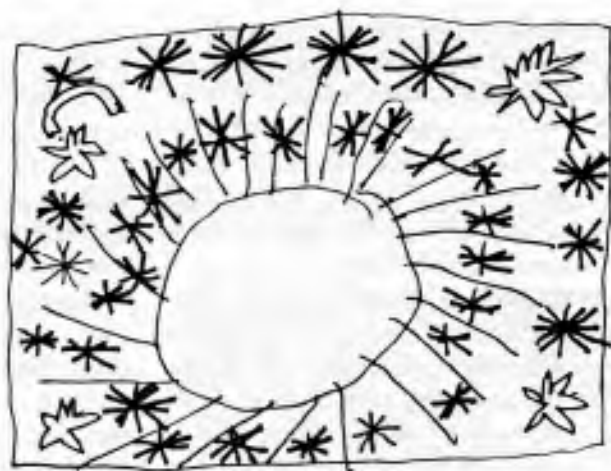
Návrh byl jednohlasně přijat, temnoty zapoměly na další plánování a hned se valily za město dokázat své schopnosti. „Támhle je! To bude pošušňáníčko!“ křičely a vrhly se k osamělé svícce. „Takové světélko slupneme jako malinu!“

Chvilí vedly silné řeči, ale svíčka nejevila sebemenší známky strachu. Hořela klidně dál a svítla na obraz ukřižovaného Krista. Vtom zavelela tma: „Hurá! Do toho!“ Temnoty se pustily do světla, předháněly se, která ho pohltí víc, mlaskaly, polykaly ze všech sil, trhaly světlo na cucky, dupaly po něm a vymýšlely různé finty, jak na něj vyžráť. Jenže pláminek dodával dost světla i tehdy, když se na něj všechny nahrnuly a chtěly ho udusit! Některé temnoty prohlásily, že se nebudou zbytečně namáhat, ale ostatní je nepustily, musely bojovat dál.

Uplynulo několik hodin a obloha na východě začala blednout. „To je konec! Prohrály jsme!“ uvědomily si temnoty, a než se sluníčko objevilo nad obzorem, zmizely mnohem rychleji než jindy. Nakonec se vytratila i tma, která všechno způsobila.

Světlo svíčky splynulo se světlem Slunce a lidé se radovali: „To máme dnes krásný den! A jak brzy začal!“

P. Václav Trmač

Milý Bože,
Když jsi dělal
slunce, Měsíc
a hvězdy,
musel jsi mít
spoustu materiálu
Jelena

Čekali jsme, že světlo vyma-
lex Edison. Vždycky jsem
si myslěla, že to byl
ty. Vsadila bych se,
že si ukrátíš svůj na-
pad?

Spiritual recipe: fast from jealousy

The jealous person is always racing after something, never content with what he/she has. Also there is a certain amount of fear that what he does have will somehow be lost or stolen by someone else. Obviously the cheetah itself is not jealous, I am just using it and its speed to demonstrate how the jealous person is constantly searching for more things, objects, loves, whatever.

Jealousy is a lot like envy in that the jealous person worries a lot about a whole bunch of things, without at the same time taking steps to improve oneself or one's situation.

What most of us need is some kind of new input to help correct our thinking. If we keep thinking the same thoughts, doing the same actions, it is insane to expect different results. I learned this in the 12 step programs. Insanity, in fact, can be defined as:

1) Doing the same thing over and over again yet expecting different results - me and my computer today. I had several crashes before I figured out what I was doing wrong. As long as I kept doing the same thing, the computer kept crashing.

2) Thinking that you are Napoleon or if you're really sick, God or Jesus Christ.

3) Not wanting or wishing or being able to forgive as if forgiving would make the incident that happened or didn't happen not to exist.

In the job market it is being jealous of the person who is promoted instead of you. The problem is that this person has spent hours and hours of overtime and does far superior work than you. What we tend to think of in those circumstances is, "Sure he gets all the breaks. He knows the boss and has an inside with him."

Every once in a while I get jealous of Dan's knowledge of computers. I forget that it has taken him 25 years to acquire

this knowledge and expertise. My difficulty comes in wanting to telescope my learning of computing into knowing as much as he in only 2 years. I also forget, that even if I did have all his knowledge, I still would not have the expertise he does, because I haven't practiced all the things covered in that knowledge.

One of the terrible things about jealousy is that when a person is in his / her jealous mood it is impossible to be content with what that person already has. You cannot be content with who you are. If you're short, you want to be tall; if you have brown eyes you want to have blue eyes; if you're single you want to be married; married you want to be single or married to somebody else; your house is never big enough, beautiful enough, or in the right location; your car is the wrong model; if your hair is straight you want it curly; if curly you want it straight.

When it comes to computers it is even more discouraging. The computer you buy as well as the software that goes with it is out of date within a month or two. The newer model is faster, does more, has more free software, and to top it all off, is cheaper than the model you bought.

One of the things I tell myself is, if I didn't have the computer I have now, I would have had to wait until now to start. I would be two years behind my own schedule of learning. This helps me to remember to be grateful for what I have learned and accomplished so far.

Many people think that jealousy is not a serious sin. But if you remember Mark 15:9-15: "But Pilate answered them, saying, 'Do you want me to release the King of the Jews?' For he knew that the chief priests had handed him over because of jealousy. But the chief priests stirred up the crowd, so that he should rather release Barabbas to them. Pilate

answered them again, 'What then do you want me to do with him whom you call the King of the Jews? So they cried out again, 'Crucify him!'"

Then Pilate said to them, "Why, what evil has he done?" But they cried out all the more, "Crucify him!" So Pilate, wanting to gratify the crowd, released Barabbas to them; and he delivered Jesus, after he had scourged him, to be crucified.

Once again the solution to jealousy is similar to all the previous recipes we have been meditating on. Be grateful, rejoice, be glad of your accomplishments so far.

By Father Jack, an Augustinian priest.

The Observer March 1, 2002

Program teaches future military prayer leaders

In his years as a naval officer aboard a submarine, Chris Culver became known as "pope of the boat," for Culver conducted Sunday services for his shipmates during the long weeks the submarine was underwater.

That experience sparked the creation of a unique program at the University of Notre Dame that trains Reserve Officers' Training Corps students to be lay prayer leaders for the military units to which they will be assigned.

Culver and Holy Cross Father Peter Rocca, who also works in campus ministry, developed a class of six 90-minute sessions in which students study the history and theology of the Eucharist and receive an overview of the Liturgy of the Word and the liturgical year. They also study the history and development of the Liturgy of the Hours and engage in a detailed examination of the rite for Sunday Celebrations in the Absence of a Priest. There is a shortage of Catholic chaplains in the military; 369 Catholic priests are on active duty with some 1 million Catholic military personnel and their families.

The Observer March 1, 2002

Paths of Glory and Tribulations

Bořivoj's acceptance of Christianity aroused opposition in his realm because the renunciation of the pagan faith was viewed as a serious transgression in the ancient society. Christian legends report that the people rebelled against their Prince for abandoning the beliefs of his forefathers and accepting the new and mysterious precepts of spirituality. According to some historians, Bořivoj was compelled to seek protection and perhaps even military intervention from Svatopluk to quell the rebellion in his principality. As an expression of gratitude for Svatopluk's assistance Bořivoj ordered the Church of Our Lady to be built on the hill overlooking the Prague basin. Shortly thereafter it was Bořivoj himself or his son Spytihněv who began the construction of the most important castle in Bohemia, which ultimately became the official residence of the Czech rulers.

Svatopluk's intervention strengthened his own ruling position over the Bohemian territory and effected a liberation from the Bavarian supremacy. After Bořivoj's death around 890, the East Fran-

Saint Ludmila teaches young Prince Wenceslas while his mother Drahomira stands nearby.

kish King Arnulf acknowledged Svatopluk's rule over Bohemia. Svatopluk's own death in 894 weakened the stability of Moravia and the Bohemian Princes took advantage of the situation to free themselves of their dependence on the Great Moravian Empire. In July of 895 all Bohemian noblemen arrived in Regensburg to formally accept the supremacy of East Franconia. This delegation was led by Bořivoj's elder son Spytihněv who ascended the throne after his father's death and then ruled until 915.

In the autumn of 895 the Moravian ruler Mojmir II., son of Svatopluk, made the last abortive attempt to regain the rule over the Bohemian territory. The Bohemian Princes sought assistance from King Arnulf. It was only the continuous threat of invasions by the nomadic Magyars (Hungarians) that put an end to military confrontations between Moravians and Bohemians. After years of battles, the Great Moravian Empire collapsed around the year 907. The Magyars, however, did not seize the core of the Moravian territory but instead retreated into the lowlands around the Tisa and Danube rivers.

The Bohemian basin, protected by a wall of border mountains, was not

directly affected by the fall of the Great Moravian Empire. The fate of Bohemia at this time was greatly influenced by Spytihněv who in the course of his long rule made a major impact on the future nation's history. Under Spytihněv massive fortifications were built around the most significant Přemyslid residence in Prague. He also ordered a network of walled sites to be built throughout the relatively small territory of Central Bohemia. Prague became the permanent residence of the ruling Prince as well as a major religious center. After the Regensburg agreement of 895, Bohemia became part of the Regensburg diocese. The bishop was represented on Bohemian territory by the archpresbyter based in Prague. The Bavarian priests disseminated Christianity throughout Spytihněv's principality, admitting among themselves exiled Moravian priests who were allowed to use Slavonic liturgy. A busy market place, frequently visited by foreign merchants, developed in the fortified settlement around the Prague castle where slave trade flourished on a large scale. The organization of the small Přemyslid territory of central Bohemia was completed under Spytihněv who laid the founda-

Romanesque basilica of St. George contains the crypt of St. Ludmila, the first martyr of Bohemia.

tions of the earliest state institution with administrative, economic, judicial, religious, and military functions. The other principalities in Bohemia had not achieved that degree of development due to their tenacious adherence to the primitive pre-Christian religion. The Bohemian Princes acknowledged the supremacy of the Přemyslids. The collapse of Great Moravia and east Franconia freed Bohemia from the danger of enemy invasions. These factors were of major significance in the creation of the medieval state of Bohemia.

Spytihněv's orientation towards Bavaria was decisive in the inclination of the Czech territory towards the culture of "Latin" west. The impact of this step was not immediately apparent, however, during the 10th and 11th centuries two religious cultures coexisted in Bohemia, the Latin and the slowly receding Old Church Slavonic.

Spytihněv's brother Vratislav I. succeeded him on the throne. He is credited with the founding of St. George's Basilica at the Prague castle. Severe disputes emerged in the ruling family after the death of Vratislav I. (921) between Vratislav's mother Ludmila and her daughter-in-law Drahomíra over the guardianship of young Prince Václav (Wenceslas). The climax of this feud was the murder of Ludmila at her castle Tetín by two Viking assassins hired by Drahomíra. Ludmila was brutally choked by her own veil. The bodily remains

of Princess Ludmila were buried in the crypt of St. George's Church. Soon after she was beatified and canonized as the first martyred saint of Bohemia.

The squabbles within the Přemyslid dynasty continued. Prince Václav (sometimes referred to as Duke Wenceslas) was successful in developing a wise foreign policy toward his neighbors. The exceptionally gifted and educated prince Václav began to orient his realm towards Saxony rather than towards Bavaria. Saxony assumed the leading role over German regions. After obtaining an arm of St. Vitus, patron saint of Saxony, from the Saxon ruler Jindřich Ptáčník (Henry I. „The Fowler“), Václav ordered the construction of a rotunda consecrated to St. Vitus (Svatý Vít). Nevertheless, the expansionist policies of Jindřich I. forced Václav to accept the supremacy of the Saxon monarch and to pledge to him an annual "Tribut Pacis", a "tax of peace" consisting of 500 talents of silver and 120 oxen.

A conflict between Duke Wenceslas and Radoslav, the magnate of Kouřim developed, Václav, wishing to spare the lives of their warriors, suggested a personal duel between the two rivals. Radoslav agreed to Václav's plan, but when he saw an apparition of two heavenly angels alongside his opponent, he dismounted from his horse, overwhelmed with fear. Radoslav then knelt before Václav, begged for his forgiveness, and pledged absolute loyalty to his liege.

Death of St. Wenceslas on the gate of the church of St. Cosmas and Damian in Stará Boleslav

Václav's pro-Saxon orientation met with opposition within the Přemyslid dynasty and antagonized especially his younger brother Boleslav. On September 28, 935 (some sources state the year to be 929) Boleslav had his brother Václav murdered on the steps of the local church where he sought refuge from his assailants. Boleslav assumed the rule of the realm. Václav was soon proclaimed a patron saint of Bohemia and became a symbol of Czech statehood and its continuity. According to an ancient legend Václav and his brave knights repose in Mount Blaník, forever vigilant and ready to defend their native land during the most perilous times.

The goodness and generosity of "Good King Wenceslas" is extolled in a popular Christmas carol which originated in England during the 19th century. His tomb is located in the Wenceslas chapel of St. Vitus cathedral in Prague. His remains are venerated as precious relics on special state occasions when the royal crown, created during the reign of King Charles IV., is placed on the skull of the holy martyr.

Tony Jandáček

Radoslav Zlický of Kouřim begs forgiveness and pays homage to St. Wenceslas

*Photo on back page:
Equestrian statue of St. Wenceslas
by the sculptor Josef Václav Myslbek
in Prague's Wenceslas Square*

